

0 JOHDANTO	7
1 PERUSTIEDOT	8
1.1 Valtakunnalliset ja seudulliset suunnitelmat	8
1.1.1 Seutukaava	8
1.1.2 Natura 2000- verkosto	14
1.1.3 Valtakunnallisesti arvokkaat kulttuurihistorialliset ympäristöt	15
1.2. Kunnalliset ja muut alueelliset suunnitelmat	16
1.2.1 Yleiskaavat ja asemakaavat	16
1.2.2 Rakennusjärjestys.....	16
1.2.3 Rakennuskielto ja rantakaavan tarpeellisuus.....	16
1.3 Pohjakartat ja muu perustietoaaineisto	16
1.3.1 Pohjakartta.....	16
1.3.2 Kiinteistörekisteritiedot.....	16
1.3.3 Väestörekisteri- ja rakennuslupatiedot.....	16
1.3.4 Yleiskaavarekisterin mitoituslaskenta raportit.	16
1.3.5 Honkajoen Karvianjokilaakson luontoselvitys	17
1.3.6 Muut luontoselvitykset.....	17
1.3.7 Maisema ja kulttuuriympäristöselvitykset	18
2 NYKYINEN MAANKÄYTTÖ	19
2.1 Maankäyttö ja maanomistus.....	19
2.2 Kiinteistöjako	19
2.3 Asutus	20
2.4 Elinkeinorakenne.....	20
2.5 Palvelut.....	21
2.6 Liikenne.....	21
2.7 Yhdyskuntatekniikka	22
2.2 Luonnon ympäristö	22
2.2.1 Maaperä.....	22
2.2.2 Ilmasto	22
2.3.3 Kasvillisuus ja eläimistö	23
2.3.4 Vesistö	23
4 .SUUNNITTELUALUEEN VAHVUUDET, ONGELMAT JA HÄIRIÖTEKIJÄT .	24
5 TAVOITTEET JA MITOITUS.....	24
5.1 Suunnittelun yleiset tavoitteet.....	25
5.2 Maankäyttötavoite	25
5.3 Mitoitusperusteet	25
5.3.1 Mitoitusnormit	25
5.3.2 Muunnettu rantaviiva.....	26
5.3.3 Rakennusoikeus	26
5 YLEISKAAVAN PERUSTELUT.....	26
5.1 Kokonaismitoitus	27
5.2 Maankäyttö.....	28
5.3 Asuminen	29
5.3.1 Loma-asuntoalueet	29
5.4 Kiinteä asutus	31
5.5 Virkistysalueet.....	32
5.6 Maa- ja metsätalousvaltaiset alueet.....	32

5.7 Suojelualueet	36
5.8 Palvelualueet	39
5.9 Yhdyskuntatekninen huolto	40
5.10 Aluemerkinntät	41
6 YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET	43
6.1 Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen	43
6.2 Vaikutukset maisemaan	44
6.3 Vaikutukset luontoon	44
6.4 Taloudelliset vaikutukset	45
7. Rakennusoikeus ja rakennuskelpoisuus	46
8. TEKNINEN HUOLTO	46
10 TOTEUTTAMINEN JA SEURANTA	46
10.1 Yleiskaavan tärkeimmät oikeusvaikutukset	46
10.2 Yksityiskohtainen suunnittelu	47
10.3 Rakennuslupakäsittely yleiskaava-alueella	47
10.4 Suojelualueiden toteuttaminen	47
11 SUUNNITTELUVAIHEET	48

Liitteet

1. Suunnittelualueen sijainti ja liikenneyhteydet
2. Seutukaava
3. NATURA -alueet
4. Luonto/maisema- ja suojelukohteet
5. Maanomistus

Taulukot

1. Väestönkehitys 1970-2030
2. Kokonaismitoitus
3. Maankäytön jakautuminen pinta-aloittain

**HONKAJOKI
KARVIAJOKILAAKSON OSAYLEISKAAVA**

**OSAYLEISKAAVAN SELOSTUS, JOKA KOSKEE 13.6.2001 PÄIVÄTTYÄ
OSAYLEISKAAVAKARTTAA**

Suunnittelualue

Suunnittelualue käsittää Karvianjokilaakson lukuun ottamatta Honkajoen kunnan keskustajamaa lähiympäristöineen. Aluerajaus myötäilee Karvianjokea sisältäen jokilaakson kulttuurimaisema-alueineen. Kaava-alue on laajuudeltaan noin 65 km². Suunnittelualueen sijainti ja laajuus on esitetty karttaliitteessä 1

Osayleiskaava-alueella ovat Honkajoen kunnan kylät:

402 ANTILA
403 HONKO
406 KATKO
407 LAUHALA
408 PAASTO

Rantaviivaa suunnittelualueella on yhteensä noin 95km. Mitoituksessa käytettyä muunnettua rantaviivaa alue käsittää noin 23km.

Suunnitteluorganisaatio

Osayleiskaava on laadittu AIR-IX SUUNNITTELU / Ahiplan Oy:ssä vuonna 2000-2001.

Honkajoen kunnan toimesta suunnittelua on ohjannut suunnittelutehtävää varten perustettu kaavoituksen ohjausryhmä:

Ohjausryhmän jäsenet:

Kunnanjohtaja	Janne Laine
Kunnanhallituksen jäsen.	Jouko Kangasniemi
Rakennustarkastaja	Markku Rauhala
Maaseutusihteeri	Pasi Vanhahonko
Satakuntaliitto	Hannu Hyssänmäki
Lounais- Suomen Ympäristökeskus	Pauli Kekki
Aluearkkitehti	Ilmari Mattila

AIR-IX Suunnittelussa työhön ovat osallistuneet:

Arkkitehti SAFA	Kirsi Kärpijoki
DI, SNIL	Tuomo Peltola
Maanmittausinsinööri AMK	Esa Hoffrén

Hortonomi

Maritta Arola

HONKAJOKI KARVIANJOKILAAKSON OSAYLEISKAAVA

0 JOHDANTO

Suunnittelun yleiset tavoitteet

Kaavoituksella ohjataan taloudelliseen ja viihtyisään rakentamiseen. Rakentamisen ohjauksessa halutaan painottaa ympäristön laatua, terveellisyyttä, turvallisuutta.

Suunnittelussa kiinnitetään huomiota kulttuurihistoriallisiin ja luonnonympäristöllisiin, sekä virkistykseen kannalta arvokkaisiin alueisiin ja aluekokonaisuuksiin. Samanaikaisesti laaditaan Karvianjokilaakson kehittämissuunnitelma, jossa keskitytään elinkeinotoimintaan, ympäristön laadun parantamiseen, jokialueen virkistys- ja moninaiskäyttöön sekä alueen vetovoimatekijöiden kehittämiseen. Kehitystarpeet ennakoiden Yleiskaavoituksella pyritään osoittamaan riittävän monipuoliset maankäyttöratkaisut ottaen huomioon nykyiset ja tulevaisuuden kehitystarpeet.

Maankäyttötavoite

Oosayleiskaavoituksella saatetaan Karvianjokilaakson rakentaminen suunnitelmallisen maankäytön piiriin. Kaavoituksella osoitetaan loma-asutuksen sekä muiden rantaan ja jokilaakson kohdistuvien maankäyttömuotojen mitoittaminen ja sijoittaminen ympäristöä ja kestävästä kehitystä tukevalla tavalla.

Osayleiskaavassa määritellään mm. loma-asuntorantarakentamisen ja omakotirakentamisen sijoittelu ja määrä sekä alueet virkistys-, maa- ja metsätaloukseen käyttöön, suojeltavat ja säilytettävät maisemat ja rakennuskohteet ja miljööt sekä suojeltavat ja arvokkaat luontotyypit. Tavoitteena on myös maanomistajien tasapuolinen kohtelu.

Yleiskaava-asiakirjat

Suunnitelma sisältää:

- kaavaselostuksen, jossa on esitetty kaava-alueen koskevat lähtötiedot, asetetut tavoitteet ja mitoitusperusteet sekä rantayleiskaavan perustelut
- osayleiskaavakartat 1:10 000 (3 karttalehteä), joissa on esitetty maankäyttöalueiden rajaukset ja käyttötarkoitukset. Suunnittelualue on jaettu kahteen osaan: osa 1 eteläinen (karttalehti lehti 1) ja osa 2 pohjoinen (karttalehdet 2 ja 3).
- kaavamerkinnät ja määräykset merkintöjen selityksineen.

1 PERUSTIEDOT

1.1 Valtakunnalliset ja seudulliset suunnitelmat

1.1.1 Seutukaava

Satakunnan seutukaava 5 on vahvistettu 11.01.1999.

Seutukaavan suunnittelualueelle osoitetut aluevaraukset määräyksineen /suosituksineen ilmenevät jatkosta (Luettelon kohdenumerointi viittaa seutukaavan numerointiin karttalehden numero viittaa osayleiskaavankarttalehteen.)

AT Kyläalue

Seutukaavassa on kyläalueiksi osoitettu Vatajankylä (kattalehti1) ja Jyllinkoski (karttalehti 2).

Kohdemarkinnällä on osoitettu talouskylän (peruspalvelut) painopistesijaintia, jonka lähiympäristöä voidaan pitää suotuisana rakentamisalueena ja johon tulee ohjata maaseuturakentamista.

Yleissuositus:

Kyläalueilla (AT) rakentaminen tulisi sijoittaa yleensä siten, että etäisyys kyläaluetta osoittavasta kohdemarkinnästä on enintään 1 km ottaen kuitenkin huomioon muut rakentamista rajoittavat seutukaavamerkinnot. Em. rakentamisalueelle tulisi laatia maankäytön ohjaamiseksi maankäyttösuunnitelma.

V Virkistysalue ja VL Lähivirkistysalue

V1- aluevarauksella suunnittelualueelle sijoittuu kaksi 2 kohdetta, Jyllinkoskelle **VL 440** (karttalehti1) ja Vatajankylään **V1-** uimaranta Holman tilalla.

VL-aluevarausmerkinnällä seutukaavassa osoitetaan alueita lähivirkistykseen, ulkoiluun ja urheiluun alueita sekä virkistys- ja urheilukeskuksia.

V, VL -merkintöjen ohjausvaikutukset:

VL- alueilla on yleensä sallittua lähinnä vain yleistä ulkoilua ja urheilua palveleva rakentaminen. Näidenkin rakennusten osalta on huomiota kiinnitettävä siihen, ettei alueen luonnonympäristöä ja ulkoilukäyttömahdollisuuksia heikennetä.

Rakennusten peruskorjaus ja myös olemassa olevien rakennuspaikkojen kohtuullinen lisärakentaminen voi yleensä tapahtua alueen tulevaa käyttötarkoitusta vaikeuttamatta. Virkistysalueilla mahdollisesti sijaitsevia loma-asuntojen raken-

nuspaikkoja ei aluevarausmerkinnällä yleensä ole tarkoitus muuttaa virkistys-alueeksi, jos voidaan huolehtia riittävästä virkistysalueen liittymisestä rantaan ja ulkoilutukikohdille on sopivia sijoituspaikkoja.

Yleismääräykset :

M12, Virkistysalueilla (**V1**, **VL**) ennen vallitsevia olosuhteita merkitsevästi muuttaviin toimenpiteisiin ryhtymistä tulee ottaa yhteys kunnan kaavoitusviranomaiseen.

Erityismääräykset:

M44 : Honkajoki **VL-440** Rakennuskoski (Karttalehti 2) kaikissa toiminnoissa tulee ottaa huomioon uhanalaisen jokihelmisimpukan suojeluun liittyvät näkökohdat (RakL135 §).

M47: Honkajoki **VL-440** Rakennuskoski (Karttalehti 2) ennen vallitsevia olosuhteita merkitsevästi muuttaviin toimenpiteisiin ryhtymistä tulee varata valtion luonnonsuojeluviranomaisille tilaisuus lausunnon antamiseen asiasta.

EO Maankamaran ainestenottoalue

Seutukaavan mukaisia maa-ainesten ottoalueita suunnittelualueelle sijoittuu kaksi:

EO 142 Kotkankankaan maa-ainestenottoalue (Karttalehti 1)

EO 13 Marjakeitaan maa-ainestenottoalue (Karttalehti 2)

Kaavamerkintöjen ohjausvaikutukset:

Ottamistoiminnan päätyttyä **EO**- alueilla voidaan alueet ottaa muuhun tarkoituksenmukaiseen käyttöön, joka usein on sama kuin ympäröivä maankäyttö.

S Suojelualueet, SL Luonnonsuojelualueet

S -merkinällä seutukaavassa on osoitettu lähinnä luonnonsuojelulain ja rakennuslain perusteella suojeltavia alueita.

SL -merkinällä on osoitettu lähinnä luonnonsuojelulain suojeltuja tai suojeltavaksi tarkoitettuja alueita. Valtakunnallisiin suojeluohjelmiin varattuja kohteita ei seutukaavassa ole osoitettu Karvianjokilaaksoon.

(**S**, **SL**) Muut kuin valtakunnallisiin luonnonsuojeluohjelmiin kuuluvat kohteet

Valtakunnallisesti arvokkaat kohteet

SL-420 Vatajankosken lehto (Lehti 1), Vatajankosken alapuolinen koskilehto joen länsirannalla.

SL-422 Kavokoski, (Lehti1) Luonnontilainen puro, luonnontilainen kuru, raviini- ja rinnelehdot

SL 502 Rakennuskoski (Karttalehti2) Joentörmälehto, jokihelmisimpukan esiintymä.

Maakunnallisesti arvokkaat kohteet:

S-54 Vahokoski (Lehti 2), Kivinen pitkä koski. Koski, lehto, eroosiotörmä, liitorava.

SL- 232 Kiviharjun eteläpuolinen luoma (Lehti 2), Mäntykangas geologinen muodostuma, jokivarsi.

Paikallisesti arvokkaat kohteet:

S-421 Pitkäkosken lehtoalue (Lehti 1), Karviajoenkoski, Koski, törmälehto.

SM Muinaismuistoalueet

Seutukaavassa muinaismuistolain rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä. suunnittelualueella on 15 kpl. Lisäksi alueella on kolme muuta seutukaavan mukaista kohdetta. Numero viittaa kohteen numerointiin yleiskaavakartassa.

Muinaisjäännökset ovat muinaismuistolain perusteella automaattisesti suojeltuja ilman eri päätöstä tai toimenpiteitä.

Suunnittelualueella olevat seutukaavan mukaiset muinaismuistokohteet:

Osayleiskaavan karttalehdelle 1 sijoittuvat kohteet:

1. Kuivakangas, kivikautinen asuinpaikka, luokka II, Karvianjoen itäpuolisella ranta-pellolla.

8. Mattila, kivikautinen asuinpaikka peltojen reunalla rinnemaalla.

22. Jaakkola, historiallisen ajan siltaporras metsäisen kalliomäen luoteisnurkassa.

Osayleiskaavan karttalehdelle 2 ja (3) sijoittuvat kohteet.

2. Hietela-Hietaranta, kivikautinen asuinpaikka, jokeen loivasti viettävällä pellolla ja pihamaalla.(luokka II).

- 3. Myllyluoma**, kivikautinen asuinpaikka osittain pellolla, osittain metsäisellä harjulla.(luokka I-II)
- 4. Kivimäki**, hakamaalla sijaitseva kivistykkiö (luokka II).
- 5.Katko**, harjun länsirinteellä ja sen alisella pellolla kivikautinen asuinpaikka (luokka II).
- 6. Lahdenperä**, kivikautinen asuinpaikka harjanteella ja pihamaalla (luokka II).
- 7.Patokoski**, kivikautinen asuinpaikka Karvianjoen itärannalla pellolla (luokka II).
- 15. Rinne**, pellolla (luokka II).
- 16. Kivioja**, kivikautinen asuinpaikka, Paholuomasta itään (luokka II).
- 17.Jyllinkokoski**, kivikautinen asuinpaikka (luokka II) kosken kaakkoisrannassa pellon pientareella.
- 18. Jylli**, kivikautinen asuinpaikka Jyllinkosken etelärannalla (luokka II).
- 19.Koskela**, kivikautinen asuinpaikka, Karvianjoen itärannalla metsikössä ja sen ala-puolisella pellolla.(luokka II)
- 20. Santti**, Karvianjoen länsipuolella loivassa rinteessä ja osittain sen yläpuolelle sijoittuva kivikautinen asuinpaikka(luokka II).
- 23.Keltala**, 2 kivistykkiötä kallion päällä käsittävä kohde (luokka II).

Yleismääräykset:

M34 Suojelualueilla (**S**, **SL** ja **SM**) tulee ennen vallitsevia olosuhteita merkittävästi muuttaviin toimenpiteisiin ryhtymistä varata asianomaiselle suojeluviranomaiselle tilaisuus lausunnon antamiseen asiasta.

M Maa- ja metsätalousvaltaiset alueet

Osayleiskaavan karttalehdelle 1 sijoittuvat kohteet:

MY-10 Honko

MY-88 Ristakoski

MY Maa- ja metsätalousalue, ympäristöarvoja

Osayleiskaavan karttalehdelle 2 ja (3) sijoittuvat kohteet:

MY-93, Pitkäniemen vastainen ranta

MY-91, Patokoski

MY-92, Kohtala

MY-143, Juurakkoluoma

MY-113, Kiviharju - Tarrunkorpi

MT Maa- ja metsätalousalue

MT-160 Kirkonkylä –Marjakylä (Lehti 1).

Yleismääräys:

Maa- ja metsätalousalueilla (**MT**) muu kuin maa- ja metsätaloutta palveleva rakentaminen tulee sijoittaa siten, ettei yhtenäisiä peltoaluekokonaisuuksia pirstota tai muutoin heikennetä.

Yleissuositukset:

S119, alueilla tulisi välttää muuta kuin maa- ja metsätaloutta palvelevaa rakentamista. Rakentaminen tulisi sijoittaa siten, ettei merkittävästi heikennetä alueen maisema- ja muita ympäristöarvoja. Ranta-alueilla rakentaminen tulisi rantojen käyttöä yksityiskohtaisemmin suunniteltaessa sijoittaa mahdollisimman keskiteysti.

S120 MY -alueilla tulisi erityistä huomiota kiinnittää luonnonläheiseen metsänhoitoon.

S121 Ennen ympäristöä merkittävästi muuttaviin toimenpiteisiin ryhtymistä **MY** -alueilla tulisi ottaa yhteys kunnan ympäristönsuojeluviranomaiseen tai valtion luonnonsuojeluviranomaiseen .

S122, M- tai MT -alueiden rajoituksessa vesistöön tulisi yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa ja suunnittelussa erityistä huomiota kiinnittää vesiensuojeluun hajakuormituksesta aiheutuvien haittojen vähentämiseksi.

ah Arvokas harjualue, aineksenotolta suojeltava alue

Merkinnällä on osoitettu harjualueita tai muita geologisia muodostumia, joista ei tulisi ottaa maa-aineslaissa tarkoitettua ainesta lainkaan, koska siitä aiheutuu yleensä aina maa-aineslain 3 § 1mom:ssa mainittuja seurauksia.

Maa-ainesten ottoa ko. alueilla rajoitetaan ja ohjataan maa-aineslain kautta ottaen huomioon myös vesilain vaikutus erityisesti seutukaavassa pohjavesimerkinnöillä (**pv**) osoitetuilla alueilla.

Osayleiskaavan karttalehdelle 1 sijoittuvat kohteet

ah-428 Lahoniemi
ah-429 Kuivakangas

Osayleiskaavan karttalehdelle 2 sijoittuvat kohteet

ah-423 Patokoski
ah-425 Palokangas-Kotkankangas
ah-426 Heiskanmäki

Yleismääräykset:

M59 Jos arvokkaalle harjualueelle (**ah**) haetaan ainesten ottamiseen tarvittavaa lupaa, tulee seutukaavoitusta hoitavalle kuntayhtymälle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen asiasta.

Yleissuosituks:

Arvokkaalla harjualueella (**ah**) mahdollisesti olevat vanhat ottamisalueet tulisi tarvittaessa siistiä.

pv Pohjavesialue

Merkinnällä on osoitettu yhdyskuntien vedenhankinnan kannalta tärkeitä pohjavesialueita, sekä vedenhankintaan soveltuvia pohjavesialueita.

Pv-360/I Palokangas on yhdyskunnan vedenhankinnalle tärkeä pohjavesialue(lehti 2).

ET1 Vedenottamo (lehti2)

kh Kulttuurihistoriallisesti arvokas alue

Merkinnällä on osoitettu kulttuurihistoriallisesti arvokkaita ympäristöjä (alueita ja kohteita) maisemallisin, historiallisin sekä rakennushistoriallisin ja rakennustai-teellisin perustein.

Seutukaavan mukaisia maakunnallisesti merkittäviä kulttuuriympäristöjä:

Osayleiskaavan karttalehdelle 2 sijoittuvat kohteet:

kh-51, Karvianjoki Rakennuskoskelta Patokoskelle

kh-52, Rakennuskoski-Jyllinkoski
kh-381, Pitkäkoski

Osayleiskaavan karttalehdelle 1 sijoittuvat kohteet:

kh-380, Pappilankylä
kh-382, Rakola
kh-383, Vatajankylä

Yleismääräykset

M68 Kulttuurihistoriallisesti arvokkailla alueilla ja kohteissa (**kh**) tulee yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa ja rakentamisessa erityistä huomiota kiinnittää kulttuurihistoriallisen arvon säilyttämiseen.

Melonta- ja ulkoilureitit

Karvianjoen vesistön melontareitille on osoitettu seutukaavassa varaus ulottuen Karvianjärvelle.

Johdot ja linjat

Honkaluoman kohdalla laakson poikki on kaakko-luode suuntaisena seutukaavassa merkitty pääsähkolinja (z).

Päävesijohto on rakennettu pohjavedenottamolta Palokankaalta Honkajoen keskustan kautta jokivartta alaspäin.

1.1.2 Natura 2000- verkosto

Valtioneuvosto on hyväksynyt ehdotuksen Euroopan yhteisön Natura 2000 – verkostoksi 20.8.1998. Natura 2000 -verkoston avulla vaalitaan luonnon monimuotoisuutta Euroopan Unionin alueella.

Suojelukohteiksi on valittu sekä arvokkaita luontotyyppejä että uhanalaisia eläin- ja kasvilajeja. Ehdotus koostuu pääosin jo olemassa olevista luonnonsuojelualueista, valtioneuvoston vahvistamista suojeluohjelmista ja kaavoissa suojelutarkoituksiin varatuista alueista.

Natura 2000 –ohjelman mukaisten kohteiden aluerajaus esitetty liitteessä 3.

NATURA Luontodirektiivin mukaiset luontotyyppit(suunnittelualueen NATURA kohteen suojeluperusteet)

Fennoskandian luonnontilaiset jokireitit
 Vuorten alapuoliset tasankojoet, joissa on

70 %

Ranunculion fluitantis ja Callitriche-Batrachium -kasvillisuutta	50 %
Fennoskandian lähteet ja lähdesuot	<1 %
Boreaaliset lehdot	5 %
* Puustoiset suot	5 %

*priorisoitu luontotyyppi, ensisijaisen tärkeä luontotyyppi, joka on EU:n alueella vaarassa hävitä.

Lintudirektiivin liitteen I linnut (erityisiä suojelutoimia vaativat lajit)

Sterna hirundo, kalatiira

Karvainjoen osayleiskaava -alueelle sijoittuu NATURA- luontodirektiivin mukainen kohde (Fi0200130) Karvianjoen kosket (noin 80 ha).

NATURA -alueeseen sisältyy Honkajoen alueella useita luonnontilaisia koskia, komeita rantapuustoja, rantalehtoja ja kolvemuodostumia. Kokonaisuuteen kuuluu myös luonnontilaisia puroja, kuten Juurakkoluoma ja Leppäluoma.

Juurakkoluoma on lähes kahden kilometrin pituinen luonnontilainen, perkaamaton puronuoma edustaen pohjoissatakuntalaisen luomaluonnon perustyyppiä. Alajuoksulla puronvarsi on melko rehevä, mutta kasvilajisto on tavanomaista mm. hiirenporrasta, isoalvejuurta, metsäkortetta, maariankämmeekkää, korpiimarretta ja metsäalvejuurta. Puusto on kuusivaltaista ja joukossa on niukasti lehtipuita lähinnä nuorta harmaaleppää, hieskoivua ja pihlajaa. Ylempänä puroa reunustaa nuori koivikko ja paikoin mänty-taimikko. Purossa kasvaa näkinsammalta. Pääosiltaan se on melko luonnontilainen ja rannoiltaan hakkaamaton, joskin paikoin on havaittavissa pieniä uomanoikaisuja.

Puronvarsi on harvapuustoista. Koivun ja harmaalepän lisäksi kasvaa ojanvarressa kituliasta kuusta. Paikoin puronvarsi on puutonta ja heinävaltaista rantaluhtaa. Kenttäkerroksessa vallitsee kastikka sekä matalammat suo-orvokki ja rönsyleinikki. Uomaa reunustavat siellä täällä tirisevät lähteiden silmät, jolloin kasvillisuus on korpimaista. Kasvistossa on mm. lähdetähtimö, helpi, viitakastikka, hentosara, metsätähtimö ja maariankämmeekkää. Osassa koskia on luonnonvarainen purotaimenkanta.

1.1.3 Valtakunnallisesti arvokkaat kulttuurihistorialliset ympäristöt

Rakennettu kulttuuriympäristö -julkaisu on rajannut Karvianjoen kulttuurimaiseman koskemaan jokilaaksoa Jylhänkoskelta Pappilankylään. Siinä todetaan Karvianjoen kulttuurimaiseman olevan Pohjois-Satakunnalle tyypillinen jokilaakso-omaisema, jossa perinteinen asutus seuraa joen muotoja. Vain osa kulttuurimaisemasta sisältyy tämän yleiskaavan alueelle.

1.2. Kunnalliset ja muut alueelliset suunnitelmat

1.2.1 Yleiskaavat ja asemakaavat

Suunnittelualueella ei ole aikaisemmin laadittuja yleis-, rakennus- ja rantakaavoja.

1.2.2 Rakennusjärjestys

Rakennusjärjestyksen uudistaminen on tällä hetkellä vireillä. Valmistumisen tavoiteaikatauluksi on asetettu vuoden 2001 syksy.

Maankäyttö- ja rakennuslain ja -asetuksen sekä muiden maankäyttöä ja rakentamista koskevien säännösten lisäksi on Honkajoen kunnassa noudatettava voimassa olevan rakennusjärjestyksen määräyksiä.

1.2.3 Rakennuskiellot

Alueella ei ole voimassa rakennuskieltoa. Maankäyttö- ja rakennuslain 72 §:n mukaan kuitenkin ei meren tai vesistön rantavyöhykkeelle ei saa ilman vahvistettua/hyväksyttyä yleis-, asema-, rakennus- tai rantakaavaa rakentaa uudisrakennusta eikä tällä vyöhykkeellä ottaa maa-aineksia.

1.3 Pohjakartat ja muu perustietoaineisto

1.3.1 Pohjakartta

Suunnittelutyön pohjakarttana on käytetty maanmittauslaitoksen 1:10 000 maastokarttaa ja kiinteistörajapiirrosta.

1.3.2 Kiinteistörekisteritiedot

Maanmittaustoimisto on toimittanut numeerisena aineistona kaikkien yleiskaava-alueella olevien kylien osalta täydelliset kiinteistörekisteritiedot muodostumishistorioineen. Aineiston perustella on toteutettu kantatilaselvitys.

1.3.3 Väestörekisteri- ja rakennuslupatiedot

Honkajoen kunta on selvittänyt maanomistajat ja osoitteet sekä tiloilla olevien rakennusten määrän, käyttötarkoituksen ja myönnettyt rakennusluvut. Tiedot on talletettu tila- ja kaavarekisteriin.

1.3.4 Yleiskaavarekisterin mitoituskalkentat raportit.

Yleiskaavatyön yhteydessä on laadittu kantatilaselvitykseen perustuen kantatilakohtainen mitoitus ja tilarekisteriraportti.

Kiinteistöistä on rekisteriin merkitty mm. seuraavat tiedot:

- tilan rekisterinumero ja -nimi
- kantatilan rekisterinumero
- käytetty rakennusoikeus
- mitoituksessa käytetty muunnetun rantaviivan pituus
- kantatilaperiaatteen mukaisen mitoituslaskelman tulos
- yleiskaavassa osoitettu rakennusoikeus ja jäljellä oleva rakennusoikeus

1.3.5 Honkajoen Karvianjokilaakson luontoselvitys

Osayleiskaavan laadinnan perustietoaineistoksi laaditussa Karvianjokilaakson luontoselvityksessä on kartoitettu rantayleiskaava-alueelle sijoittuvat arvokkaat elinympäristöt ja eliöstöt. Selvityksen on laatinut luontokartoittaja Terhi Rajala 2000-2001.

1.3.6 Muut Luontoselvitykset

Satakunnan luonnonsuojeluselvitys 1995-1998, osaraportti I: Luonnontilan hallinnan opas, kirjoittanut Raimo Hakila. Oppaassa on käsitelty monipuolisesti Satakunnan luontoa yleensä. Joitakin kohteita on mainittu erityisesti ja yksi niistä on Karvianjoki sivu-uomineen. Raportissa on lisäksi selvitetty turvesoiden hyötykäyttöä ennen ja jälkeen turpeenoton, metsänhoitoa arvokkaissa luontokohteissa ja metsänsuojelua.

Satakunnan ympäristökatsaus 1998, julkaisu A:242. Julkaisun tavoitteena on ollut lisätä tietoisuutta Satakunnan ympäristön tilasta ja sen kehityksestä. Julkaisussa käsitellään mm. maa- ja metsätalouden vesistöille aiheuttamaa kuormitusta, energiastrategiaa, jätehuoltoa ja yleensä vesistöjen esim. Karvianjoen vesistön tilaa. Mutta myös luontoretkeily ja muu vapaa-ajan käyttö luonnossa on saanut omat sivunsa.

Karvianjoen vesistön moninaiskäyttö, Satakunnan liitto, Tampereen vesi- ja ympäristöpiiri, Turun kalastuspiiri, esiselvitys A:180. Raportissa on selvitetty vesistöön liittyviä tavoitteita ja kehittämismahdollisuuksia. Vesistöön vaikuttavina tekijöitä suunnittelualueella on mainittu neljä laajempaa tulva-aluetta, kaksi voimalaitosta ja suoalueita. Vuonna 1991 Honkajoen kunnan alueella on ollut kaksi merkittävää uimarantaa ja loma-asuntoja vähän alle sata. Kehittämissankkeista on mainittu seututasolla mm. melontareitin toteuttaminen ja kalastusmatkailun kehittäminen sekä selostettu niiden kehittämistä, yhteistyökuvioita jne. Kuntakohtaisista hankkeista on Honkajoen kohdalla mainittu jokihelmisimpukan elinolojen parantaminen.

Karvianjoen vesistön melontareitit, Tampereen vesi- ja ympäristöpiiri, 1992. Moniste on laadittu melojia varten suunnistusoppaaksi. Oppaan mukaan luetel-

tuja nähtävyyksiä kaava-alueella on mainittu yksi suojelualue, neljä kulttuurihistoriallisesti kohdetta sekä viisi aluetta, joilla on ympäristöarvoja.

Karvianjoen vesistön kehittämis- ja kunnostusprojekti, Ihalainen Esa, Raportissa esitellään projektia, jonka tarkoituksena on käynnistää ja toteuttaa vesistön tilan ja sen käyttökelpoisuuden parantamiseen tähtääviä vesiensuojelukunnostus- ym. hankkeita. Tavoitteena on luoda vesistön tilan sekä veden laadun puolesta edellytyksiä vesistön moninaiskäytölle ja vesistöön tukeutuvalla elinkeinotoiminnalle.

Satakuntaliiton muut julkaisut, *Satakunnan seudullisten virkistysalueiden toteuttamisohjelmassa (1988)* ei mainita merkittäviä valtakunnallisia eikä maakunnallisia kohteita Honkajoen kunnan alueella. Sen sijaan kaava-alueelta löytyy useita *Satakunnan luonnonsuojeluseelvityksen (1984)* arvokkaita luontokohteita. Valtakunnallisesti, maakunnallisesti tai paikallisesti merkittäviä kohteita Honkajoella on mainittu 11 kpl, joista kahdeksan on koskialueita, kaksi puronvarsikohteita sekä yksi maakunnallisesti merkittävä metsäalue. Lisäksi koko Karvianjoen yläosa (koko kaava-alue) kuuluu Satakunnan arvokkaisiin jokiluonnon kohteisiin.

Satakunnan rakennusperinne, Satakunnan seutukaavaliitto, sarja A:177,1990. Kirjassa on kerrottu Satakunnan asutuksen juurista ja satakuntalaisen rakennuskulttuurin pää-piirteistä. Inventoinnit on alun perin tehty vuonna 1968. Inventointeja on täydennetty 70-luvun lopulla sekä kirjan laatimisen yhteydessä vuosina 1987-1988. Kaava-alueella on julkaisussa esitetty viisi kulttuurimaisemakokonaisuutta, joista on lisäksi lueteltu arvokkaat yksittäiset rakennukset ja rakennusryhmät.

1.3.7 Maisema ja kulttuuriympäristöselvitykset

Osayleiskaavatyön yhteydessä on laadittu **Maisema ja kulttuuriympäristöselvitys**. Selvityksessä on tuotu esille maiseman historiaa lähtien jääkausilta. Raportista käyvät ilmi kiinteät muinaisjäännökset, perinne-maisemat, arvokkaat peltoalueet, vesistö- ja suoalueet. Selvityksen on laatinut Pohjois-Satakunnan aluearkkitehti Ilmari Mattila 12/99.

Satakunnan kiinteät muinaisjäännökset, 1994, sarja A:216. Julkaisussa on lueteltu kiinteät muinaisjäännökset ja annettu ohjeita. Kiinteät muinaisjäännökset ovat rauhoitettuja ja ovat muinaismuistolain (295/63) mukaan automaattisesti suojeltuja ilman eri päätöstä, toimenpidettä tai kaavamerkintää.

Satakunnan kulttuurimaisemat, 1983, sarja A:139. Selvityksessä on tarkasteltu maaseudun perinteistä kulttuurimaisemaa seutukaavaliiton alueella. Raportissa esitetään suosituksia kohteiden kehittämisestä, hoitamisesta sekä annetaan suuntaviivoja ja ohjeita uudisrakentamisen sijoittamisesta. Selvityksen mukaan kaava-alueella sijaitsee laaja-alainen kulttuurimaisema pääosin Karvi-

anjoen itäpuolella välillä Jylhäkoski – Honkajoen keskusta sekä lisäksi pienialainen kulttuurimaisema Jyllinkosken alueella.

Satakunnan perinnemaisemat, Jutila, Pykälä, Lehtomaa, Suomen ympäristökeskus, alueellinen ympäristöjulkaisu 14, 1996. Julkaisussa on lueteltu perinnemaisemia viisi kappaletta, jotka on myös esitetty kohdan 1.11 maisemaselvityksen kartassa (muinais-jäännökset ja perinnemaisemat). Ne ovat haka- ja niitymaita sekä yksi niistä on kallio-keto. Raportissa on kuvattu kohteet ja niiden hoitotarve, miten perinnemaisemat saadaan säilymään tuleville suku-polville.

Rakennettu kulttuuriympäristö, Museoviraston rakennushistorian osaston julkaisu, Ympäristöministeriö, 1993. Julkaisussa on osoitettu Pohjois-Satakunnalle tyypillinen jokilaaksomaisema Karvianjoen kulttuurimaisema, jossa perinteinen asutus seuraa joen muotoja. Alueen rajaus on selvästi laajempi kuin seutukaavaliiton kulttuurimaiseman rajauksessa.

Turun tiepiirin tiemaisema, Tielaitos, 1995. Selvityksessä kuvataan maisemaa tien käyttäjän kannalta. Aiemmissä tutkimuksissa on todettu, että näkymät saattavat vaikuttaa myös liikenteen turvallisuuteen mm. hereillä pysymiseen ja mielialaan. Suurin osa väestöstä havaitsee maiseman ja ympäristön nimenomaan tieltä päin katsottuna. Mt 271 Kankaanpää - Honkajoki ja mt 669 Honkajoki - Kauhajoki ovat ns. jokilaaksoteitä. Selvityksessä annetaan myös joitakin yksittäisiä ohjeita maiseman säilyttämiseen ja näkymien palauttamiseen.

2 NYKYINEN MAANKÄYTTÖ

2.1 Maankäyttö ja maanomistus

Kaava-alue on pääosin yksityisomistuksessa. Honkajoen kunta omistaa Jyllinkosken leirintäalueen ja alueen/alueita Rakennuskosken länsipuolelta. Maanomistustilanne esitetään karttaliitteellä 5.

Suunnittelualueesta pääosa on jokilaaksoa, jota ympäröivät hyvät maaviljelysmaat muodostaen arvokkaan kulttuurimaiseman. Ympärivuotinen asuminen sijoittuu pääosin tienvarteen, metsien ja selänteiden reunoille. Loma-asunnot sijaitsevat pääosin rantavyöhykkeellä., myös osa maatilojen talouskeskuksista sijoittuu rantavyöhykkeelle. Asuntorakennuksia suunnittelualueen rantavyöhykkeelle sijoittuu yhteensä 196 yksikköä.

2.2 Kiinteistöjako

Rantayleiskaava-alueelle sijoittuu yhteensä 1676 voimassa olevaa rekisteriyksikköä mukaan lukien kiinteistöjen palstat (kiinteistöt on jaettu osayleiskaavassa edelleen palstoihin). Osayleiskaava alueen tilat ja kantatilat on luetteloitu kanta-

tiloittain rantaosayleiskaavan tilarekisteriin. Kaavan laatimisajankohdan mukainen kiinteistötilanne selviää kiinteistörekisteristä ja kiinteistörekisterikartoilta.

2.3 Asutus

Honkajoen kunnan asukasluku on noin 2200 ja kunnan pinta-ala noin 333 km², josta kaava-alueeseen kuuluu viidennes eli noin 65 km². Asukastiheys koko kunnan alueella on noin 6,7 as /km².

Honkajoen kunnan väestön kehitys 1970-2000 ja tilastokeskuksen ennuste vuoteen 2030 saakka.

Taulukko 1

Vuosi	Väestö
1970	3041
1980	2559
1990	2390
1995	2333
2000	2183
2010	2119
20130	2043

Koko kunnan alueella väestörakenteen jakaumasta noin 60% on työikäisiä ja noin viidennes on eläkeläisiä. Vähän alle viidennes on alle 15-vuotiaita. Valtaosa väestöstä asuu pientaloissa.

Suunnittelualueella rantavyöhykkeellä on noin 197 rakennettua asuinrakennusta. Loma-asuntojen, maatilojen talouskeskusten ja vakituisen asutuksen sijoittuminen suunnittelualueella ilmenee osayleiskaavakartalta.

2.4 Elinkeinorakenne

Suunnittelualueen pääelinkeinoja ovat maa- ja metsätalous. Lisäksi suunnittelualueelle sijoittuu koneurakointiin, lähipalveluihin, sekä matkailu- ja ravitsemispalveluihin liittyvää elinkeinotoimintaa.

Maatilayritysten kehittämissuunnitelman yhteydessä laaditun kyselyn mukaan 30%:lla tiloista elanto saadaan kokonaan maa- ja metsätaloudesta maatilojen isännistä 29% ja emännistä 17% hankki sivuansioita tilan ulkopuolelta. Emäntien ansiotyössä käynti on lähes kaksinkertaistunut viiden vuoden jaksolla, mikä kuvastaa selkeästi elinkeinorakenteen muutosta.

Koko kunnan alueella alkutuotannossa työskentelee 36 % väestöstä, jatkojalostuksessa noin 27 % ja palvelualalla 35 % väestöstä. Työttömyysprosentti oli vuoden 2000 alussa noin 14 %. Kunnan elinkeinon kehittämisessä painopisteet

ovat puunkäytön ja piensahauksen, lasinalaisviljelyn sekä matkailuelinkeinon kehittämisessä.

Palvelut, liikenne ja tekninen huolto

2.5 Palvelut

Kaava-alueella on yksi kyläkauppa, sekä viisi toiminnassa olevaa kyläkoulua. Jyllin leirikeskus tarjoaa matkailuun ja leiritoimintaan liittyviä majoituspalveluja. Muut palvelut on järjestetty kunnan alueella: Päivähoitopaikat, peruskoulut (5 ala-astetta, yläaste ja lukio), vanhainkoti ja terveysasema. Vapaa-aikaan liittyviä palveluja tarjoaa monitoimitalo (monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja kokoustilat), moottoriurheilukeskus, harjoitusravirata, leirikeskus, luontopolku, pururadat/hiihtoladut, tenniskenttä/ jääkiekkokaukalo, suunnistusalueet ja uima- paikat.

Kulttuurin puolelta palveluja kunnassa tarjoavat kirkko, seurakunnat, museo ja kirjasto sekä erilaiset musiikin ja kuvataiteen harrastuspiirit. Kaupallisia palveluja tarjoavat vähittäistavarakaupan lisäksi puutarhat, kalustekauppa, rauta- ja maatalouskauppa, kangaskauppa, sähkötavaraliike, apteekki, kukkakauppa, moottoriajoneuvojen liikkeet (valtakunnallisesti merkittävä maatalous- ja maansiirtokoneiden kauppakeskittymä), kuljetuspalvelut, posti, pankki, kiinteistöpalvelut, parturi-kampaamot, lääkintävoimistelija, hieroja, puhtaanapito- ja pesuliikkeet sekä erilaiset ravitsemusliikkeet. Suurin osa palveluista sijaitsee kaava-alueen ulkopuolella keskustaaajamassa. Kaava-alueelle sijoittuvat mm. maansiirtokoneliike, konehuolto, kaksi baaria/kahvilaa, huonekaluliike ja lähikauppa.

2.6 Liikenne

Tieyhteydet

Kaava-alueen läpi kulkee etelä-pohjois suuntaisena kantatie nro: 271 Kankaanpää-Honkajoki - Kauhajoki . Koko suunnittelualueen matkalle sijoittuu myös joen vastarannalle Vatajan paikallistie . Keskustaaajaman kautta kulkee myös maantie nro: 2700 Merikarvia - Siikainen- Honkajoki – Karvia välillä. Suunnittelualueelle sijoittuvat päätieyhteydet ilmenevät liitteestä 1.

Joukkoliikenne yhteydet

Linja-autoreitit:

Honkajoki – Lauhala – Auneskylä - Honkajoki
 Honkajoki – Jylli – Pukara - Honkajoki Honkajoki-Pappila-Paasto-Rynkäinen-Siikainen-Pesämäki-Kodesjärvi-Lähdetkorpi-Honkajoki

Reitit ajetaan arki-aamu- ja iltapäivisin. Ensimmäinen mainituista reiteistä on Länsi-Suomen hallituksen ostamaa liikennettä ja muut reitit ovat kunnan kustannuksella järjestettyjä. Kesä-aikaan on järjestetty lisäksi asiointiliikennettä Honkajoki - Lauhala-Jylli - Pukara reitillä kerran viikossa.

2.7 Yhdyskuntatekniikka

Kunnalliseen vesijohtoverkoston piiriin suunnittelualueen kiinteistöistä kuuluu n. 40%. Päärunkolinja kulkee Karvianjoen itäpuolta etelästä pohjoiseen aina Jylliin saakka. Kunnallinen viemäriverkosto ei ulotu suunnittelualueelle.

Pääsähkölinja sijoittuu suunnittelualueelle kaakko-lounas -suuntaisena keskustaajaman pohjoispuolelle. Voimalaitoskäytössä ovat Jyllinkoski ja Vatajankoski.

Jätehuolto on hoidettu koko kunnan alueella yhteistyönä naapurikuntien kanssa. Jäteveden puhdistamo sijoittuu kaava-alueen ulkopuolelle Kunnan kaatopaikana on toiminut vuodesta 1997 asti Kankaanpään kaatopaikka.

2.2 Luonnonympäristö

Suunnittelualueesta on laadittu erillinen luontoselvitys: Karvianjokilaakson luontoselvitys (Rajala 2000).

2.2.1 Maaperä

Maisemamaakuntajaossa kunta lukeutuu Pohjois-Satakunnan järvisuutuun, jossa maaperä ja maanpinnan muodot ovat yleisesti ottaen melko vaihtelevia. Metsäisiä ja soisia maisemia rikastuttavat järvet ja jokilaaksot.

Honkajoki sijoittuu Suomen kasvimaantieteellisessä aluejaossa keskiboreaalisena havu-metsävyöhykkeen Lounaismaan eteläiselle reunalle. Termisen kasvukauden pituus on 165-170 vrk (aika, jolloin vuorokautinen keskilämpötila on yli +5C□).

Kallioperä on svekokarelidisia syväkiviä; graniittia, granodioriittia ja kvartsi-dioriittia ja laakso on enimmäkseen hienosedimenttitasankoa. (Tilastotietoja: Suomen kartasto. Elävä luonto ja luonnonsuojelu. 1988, Ilmasto. 1987. sekä Geologia. 1990. Maanmittaus-hallitus ja Suomen maantieteellinen seura)

2.2.2 Ilmasto

Honkajoki sijoittuu Suomen kasvimaantieteellisessä aluejaossa keskiboreaalisena havu-metsävyöhykkeen Lounaismaan eteläiselle reunalle. Termisen kasvukauden pituus on 165-170 vrk (aika, jolloin vuorokautinen keskilämpötila on yli +5C□).

Pysyvä lumipeite saapuu joulukuun puolivälissä ja aukeilta paikoilta lumi sulaa huhtikuun 20-25. päivä. Lumi on syvimmillään maaliskuussa n. 30 cm. Vuotuinen sademäärä on n. 650 mm/v (vv.1931-1960) josta lumen osuus on n. 30%.

Vuotuisessa tuulijakautumassa etelä- ja kaakkoistuulet ovat vallitsevia. Käytännössä tämä aiheuttaa tuulisuutta (joskin yleensä lämpimiä tuulia) jokilaaksoa pitkin pohjoiseen. (Tilastotietoja: Suomen kartasto. Elävä luonto ja luonnonsuojelu. 1988, Ilmasto. 1987. sekä Geologia. 1990. Maanmittaushallitus ja Suomen maantieteellinen seura)

2.3.3 Kasvillisuus ja eläimistö

Honkajoen kunta sijoittuu Suomen kasvimaantieteellisessä aluejaossa keskiboreaalisena Pohjanmaan vyöhykkeen etelärajalle ollen metsätyypiltään keskiboreaalista havu-metsätyyppiä.

Alueella elää runsas linnusto, joista pääosa pesii jokivarressa. Vahokosken ranta-alueella ja Paholuomassa elää uhanalainen liito-orava. Jokivarresta löytyy majavien kovertamia puita.

Karvianjoella harjoitetaan kotitarve- ja virkistyskalastusta. Kalalajistoon kuuluvat mm. hauki, ahven ja lahna. Jokiin nousee myös siikaa, meritaimenta, nahkiaista ja merilohta. Kannat säilyvät istutusten varassa. Latvapuroissa esiintyy Suomen ainoa alkuperäinen purotaimenkanta, jota on myös istutettu vesistöön. Uhanalaisen jokihelmisimpukan elinympäristö sijoittuu Rakennuskoskelle.

2.3.4 Vesistö

Karvianjoen vesistö sijaitsee lähes kokonaisuudessaan Pohjois-Satakunnassa. Vesistö-alueen kokonaispinta-ala on 3438 m². Järvien vähyys vaikuttaa virtaamien suureen vaihteluun. Karvianjoki alkaa Karvianjärvestä ja laskee n. 110 km juoksun jälkeen Inhottujärveen. Koskia on useita, mutta niiden putouskorkeudet ovat pienehköjä. Voima-laitoskäytössä ovat Jyllinkoski ja Vatajankoski.

Vesi on suo- ja metsäperäisestä maastosta johtuen luonnostaankin aika humuspitoista ja siten tummahkoa, lievästi hapanta ja hapenkulutus on suurta. Metsä- ja suo-ojitukset ovat lisänneet humuskuormitusta. Vesistö on hajakuormituksen voimakkaasti kuormittamaa ja rehevöitynyttä. Vesi on käyttökelpoisuusluokassa III eli tyydyttävä (vuoden 1990 tilanteen mukaan.) Veden tilassa on tapahtunut luonnollisesti muutoksia vuosien aikana.

Tampereen vesi- ja ympäristöpiiri on laatinut Pirkanmaan ja Pohjois-Satakunnan vesien käytön, hoidon ja suojelun kehittämissuunnitelman vuonna 1986.

Karvianjoen vesistöä voidaan pitää Pohjois-Satakunnan tärkeimpänä vesistönä ja alueellisena luonnonvarana. Vesistön nykytila on aikojen saatossa muodostunut monista vesistö- ja säännöstelytoimenpiteistä. Vesistön kunnostamisen ja kehittämisen tavoitteena on ollut lisäviljelymaan hankinta ja tulvasuojelu. Toimenpiteistä huolimatta tulvahaittoja esiintyy yhä mm. Karvianjoen yläosalla (Karvianjoen vesistön kehittämis- ja kunnostusprojektin toimenpideohjelma 1998)

4 .SUUNNITTELUALUEEN VAHVUUDET, ONGELMAT JA HÄIRIÖTEKIJÄT

Suomalainen maalaismaisema on muovautunut vuosisatojen kuluessa. Maisemassa näkyvät historia ja eri aikakaudet. Menneet sukupolvet ovat jättäneet siihen omat jälkensä ja maamerkkinsä, jotka kertovat vanhoista elinkeinoista ja tavoista. Myös nykyajan maanviljelystoiminta ja metsänhoito jättää maisemaan oman jälkensä.

Alueen vahvuudet löytyvät joesta, sen eläimistä, jokilaaksosta, luonnosta, maisemasta ja kulttuurihistoriasta. Rikas luonto ja kulttuuriperintö antavat puitteet niin aktiiviseen harrastamiseen kuin asumiseen.

Kunta tarjoaa hyvät liikuntamahdollisuudet. Koulunkäynti yleiskaava-alueen viidessä peruskoulussa sekä Honkajoen keskusta sijoittuvassa lukiossakin on mahdollista. Yritystoiminnan kannalta Honkajoki sijaitsee sopivan matkan päässä Porista, Tampereelta ja Vaasasta.

Suunnittelun kannalta ongelmalliseksi voidaan nähdä uudisrakentamisen sijoittelun osalta maanomistajien halukkuus sijoittaa rakennuspaikat ja rakennukset rantavyöhykkeelle joen rantaan. Luonnon, maiseman ja virkistyskäytön kannalta mahdollisimman paljon rannasta tulisi säilyttää avoimena, jotta esim. melonnan ja kalastuksen harrastusmahdollisuudet luonnonvaraisessa ympäristössä säilyvät.

Toisen merkittävän maankäytön suunnitelmallisen ongelman muodostaa tarve säilyttää avoimet jokilaaksot edelleen avoimena, sillä karjan laiduntaminen jokilaaksossa on lähes kokonaan loppunut ja jokilaaksomaiseman tyypillisiä avoimia peltoja ja niittyjä uhkaa metsittyminen.

Häiriötekijät kaava-alueella kohdistuvat lähinnä vesistöön ja sen rantamaisemaan. Vesistöjä on pyritty suojaamaan viljelemättömillä suojakaistoilla ja yleensäkin ravinnevalumia ja päästöjä rajoittamalla. Mutta miten vielä voidaan veden laatua parantaa? Miten kalakantaa voidaan voimistaa? Miten tulvaherkkyys ja sortumisriskialueet voidaan huomioida maankäytön suunnittelussa? Miten voidaan ratkaista ennakoimattomat ympäristötuhot, esim. maanalaisten öljysäiliöiden rikkoutuminen tai miten suojataan ihmistä liikenteen aiheuttamalta melulta kuitenkin heikentämättä muuta viihtyisyyttä alueella? Mutta yhtälailla, miten ihmisten toimeentulo turvataan maaseudulla, jotta autioituminen ja väestön vähentyminen saadaan pysähtymään?

5 TAVOITTEET JA MITOITUS

5.1 Suunnittelun yleiset tavoitteet

Kaavoituksella ohjataan taloudelliseen ja viihtyisään rakentamiseen. Rakentamisen ohjauksessa halutaan painottaa ympäristön laatua, terveellisyttä, turvallisuutta.

Suunnittelussa kiinnitetään huomiota kulttuurihistoriallisiin ja luonnonympäristöllisiin, sekä virkistyksen kannalta arvokkaisiin alueisiin ja aluekokonaisuuksiin. Samanaikaisesti laaditaan Karvianjokilaakson kehittämissuunnitelma, jossa keskitytään elinkeino-toimintaan, ympäristön laadun parantamiseen, jokialueen virkistys- ja moninaiskäyttöön sekä alueen vetovoimatekijöiden kehittämiseen. Kehitystarpeet ennakoiden yleiskaavoituksella pyritään osoittamaan riittävän monipuoliset maankäyttöratkaisut huomioiden nykyiset ja tulevaisuuden kehitystarpeet.

5.2 Maankäyttötavoite

Rantaosayleiskaavalla luodaan selkeät lähtökohdat jokialueen ja sen lähiympäristön kehittämiseksi. Kaavoituksella saatetaan Karviajokilaakson rakentaminen suunnitelmallisen maankäytön piiriin osoitetaan loma-asutuksen, sekä muiden rantaan ja jokilaakson kohdistuvien maankäyttömuotojen mitoittaminen ja sijoittaminen ympäristöä ja kestäväää kehitystä tukevalla tavalla.

Osayleiskaavassa määritellään mm. loma-asuntorantarakentamisen ja omakotirakentamisen sijoittelu ja volyyymi sekä alueet virkistys- sekä maa- ja metsätaloukskäyttöön.

Kaavassa osoitetaan virkistystoimintojen alueet, suojeltavat ja säilytettävät maisemat ja rakennuskohteet ja miljööt sekä suojeltavat ja arvokkaat luontotyypit ja eliöstöt sekä turvataan jo suojellut kohteet. Maanomistajia kohdellaan tasapuolisesti..

Yleiskaavalla selkeytetään rakennuslupakäytäntöä. Maankäyttö- ja rakennuslain (§ 72) mukaan vesistön ranta-alueeseen kuuluvalla rantavyöhykkeelle ei saa rakentaa rakennusta ilman asemakaavaa tai sellaista oikeusvaikutteista yleiskaavaa, jossa on erityisesti määrätty yleiskaavan tai sen osan käyttämisestä rakennusluvan myöntämisen perusteena.

5.3 Mitoitusperusteet

5.3.1 Mitoitusnormit

Kantatilan selvittämisen poikkileikkausajankohdaksi on valittu rakennuslain ranta-asemasäännösten voimaantuloajankohdan 19.9.1969 mukaiset kantatilat. Niistä muodostuneet ja voimassa olevat tilat, niiden pinta-alat ja rantaviivojen

pituudet on esitetty kylittäin laadituissa luetteloissa. Kantatiloille on laskettu muunnettu rantaviivan pituus ja jo käytetty rakennusoikeuden määrä, jotka toimivat lähtökohtana määrittäessä kantatilan ja kiinteistön jäljellä olevaa rakennusoikeutta.

5.3.2 Muunnettu rantaviiva

Kantatilakohtainen, tilakohtainen ja palstakohtainen rantaviiva mitataan 1:10 000 mittakaavaiselta kiinteistörekisterikartalta. Rakennusoikeutta määritettäessä käytetään muunnetun rantaviivan määrittämiseksi kerrointa 0.25 koko kaava-alueella. Muunnettua rantaviivakilometriä kohti osoitetaan kahdeksan rakennuspaikkaa/muunnettu rantaviivakilometri.

5.3.3 Rakennusoikeus

Rakennusoikeus määritellään palstakohtaisesti eri tiloille loma-asuntoyksikköinä Yhden loma-asuntoyksikön rakennusoikeus määritellään kaavamerkinnöissä ja määräyksissä. Kantatilan käyttämäksi rakennusoikeudeksi lasketaan sen nykyinen rakentamistilanne.

Rakennusoikeus rantavyöhykkeellä määritetään muunnetun rantaviivan perusteella. Muunnetun rantaviivan perusteella saatavasta rakennusoikeudesta vähennetään jo käytetty rakennusoikeus. Jäljelle jäävä kantatilan rakennusoikeus jaetaan nykyisille kiinteistöille. Kantatilan mahdollisesti ylittämä rakennusoikeus ei vähennä toisen kantatilan rakennusoikeuden määrää samankaan vesistön rannalla.

Tilakohtaisten rakennusoikeuksien määrittäminen mahdollistaa rakennusoikeuksien siirtämisen alueilta, joilla on luonnonsuojelullisia tai virkistysarvoja. Rakennusoikeuden siirrolla tarkoitetaan rakennusoikeuden siirtämistä saman maanomistusyksikön sisällä. Maanomistusyksiköllä tarkoitetaan tilaa tai saman maanomistajan eri tiloja. Mikäli laskennallista rakennusoikeutta ei voida kaavassa sijoittaa, se merkitään kaavaan korvattavana rakennusoikeutena.

Rakennusoikeutta on vain rakennuskelpoisilla tiloilla. Rakennuspaikan rakennuskelpoisuusehtojen täytyminen ratkaistaan lopullisesti rakennuslupamenettelyn yhteydessä.

5 YLEISKAAVAN PERUSTELUT

Osayleiskaavalla selkeytetään Karvianjokilaakson rakennuslupakäytäntöä, sekä luodaan selkeät lähtökohdat jokialueen ja sen lähiympäristön kehittämiseksi. Kaavalla osoitetaan alueet asuntorakentamiseen, lomarakentamiseen, virkistyskäyttöön sekä maa- ja metsätalouden käyttöön ottaen huomioon matkailun ja elinkeinojen kehittämisen tarpeet.

Suunnittelussa on kiinnitetty huomiota kulttuurihistoriallisiin ja luonnonympäristöllisiin sekä virkistyksen kannalta arvokkaisiin alueisiin ja aluekokonaisuuksiin. Uudet rakennuspaikat on pyritty sijoittamaan olemassa olevien rakennuspaikkojen läheisyyteen maisemallisesti ja ekologisesti kestäville alueille. Kaavoituksella turvataan maanomistajien tasapuolinen kohtelu rakennusoikeuden mitoittamisessa.

Karvianjokilaakso on jaettu maisemallisin perustein yhdeksään osa-alueeseen, joiden kehitystä ohjataan suunnitelmallisella maankäytöllä kunkin alueen ominaispiirteiden mukaiseen suuntaan. Osa-alueet ovat

1. Paholuoman ympäristö
- 2 . Jyllinkosken ympäristö
3. Vahokosken ympäristö
4. Jouhikylän ympäristö
5. Honkaluoman ja Katkon ympäristö
6. Keskustan pohjoispuolinen ympäristö
7. Marjakylän ja Paaston ympäristö
8. Anttilan ja Kuivakankaan eteläpuolinen ympäristö
9. Vatajankylän ympäristö

Alueiden yksityiskohtaisempi kuvaus ja karttarajaukset ilmenevät osayleiskaavoitukseen liittyvästä Ilmari Mattilan laatimasta Honkajoen kunnan Karviajokilaakson kehittämissuunnitelmasta.

5.1 Kokonaismitoitus

Rantaosayleiskaava alueella rantavyöhykkeelle on osoitettu noin 298 rakennuspaikkaa, joista rakennettuja on noin XX kpl. Uusia asuntoyksiköitä kaavassa osoitetaan XX kpl. Rantaviivaa suunnittelualueeseen sisältyy yhteensä noin 95 km. Mitoituksessa käytettyä muunnettua rantaviivaa alue käsittää noin 23 km.

Taulukosta 2 ilmenee osayleiskaavan mitoitusratkaisu.

TAULUKKO 1 KOKONAISMITOITUS

Honkajoki rantaosayleiskaava	
Kantatiloja	109
Tiloja+palstoja koko suunnittelualueella	1676
Todellista rantaviivaa (km)	95.3
Muunnettua rantaviivaa (km)	23.83
Käytetty rakennusoikeus(kpl)	196
Uudet rakennuspaikat (kpl)	102
Rakennuspaikkoja yhteensä (kpl)	298
Korvattavia rakennuspaikkoja (kpl)	0kpl
Rakennuspaikkoja/todellinen rantaviiva kilometri	3.1
Rakennuspaikkoja/muunnettu rantaviiva kilometri	12.5
Rantaviivaa/loma-asunto keskimäärin (m)	60

5.2 Maankäyttö

Yleiskaava-alueella rakentaminen on toteutettava sopeuttaen rakennukset mahdollisimman hyvin luonnonmaisemaan sekä ympäröivään rakennuskantaan. Rakennusten sijoittelussa korttelialueelle noudatetaan rakennusjärjestyksessä esitettyjä määräyksiä. Rakennuspaikan rakennuskelpoisuusehtojen täyttyminen ja uusien rakennusten tarkka sijainti maastossa ratkaistaan rakennuslupamenettelyn yhteydessä.

Yleiskaavassa osoitetut alueet jakautuvat käyttötarkoituksen perusteella pintaaloittain taulukon 2 mukaisesti.

TAULUKKO 2 MAANKÄYTÖN JAKAUTUMINEN

Käyttötarkoitus	Pohjoinen alue		Eteläinen alue	
	Pinta-ala m2		Pinta-ala m2	
AM/s	157133.0	114343.4	271476.4	
SL	187010.7	126753.8	313764.5	
SM	275838.1	35576.9	311414.9	
P	4868.9	35958.7	40827.5	
VR	33865.3	5808.2	39673.5	
T	19262.3	27862.0	47124.3	
PL	1745.0	4203.2	5948.3	
MA	33572.2	1815.2	35387.4	
AT/s	78085.5	172394.5	250480.0	
ET	8868.9		8868.9	
EH	2311.4		2311.4	
PY	19323.8	26540.8	45864.6	
RM	26936.6		26936.6	
W	330101.3	388856.5	718957.9	
VL	8476.7		8476.7	
AT	909011.7	979634.8	1888646.5	
RAY	2882.7		2882.7	
MY	1073170.0	40999.3	1114169.3	
W/Na	451010.1		451010.1	
AM	1631689.0	788551.9	2420240.9	
EN	8538.3	11335.7	19874.0	
AP	593650.5	326303.1	919953.6	
RA	474506.2	669172.6	1143678.8	
M	21894717.4	9347213.6	31241930.9	
MT	14859743.8	8838424.3	23698168.1	
MT1		11122.0	11122.0	
PY/s/12		9538.1	9538.1	
VU		89874.4	89874.4	
EO		1113656.1		
	43086319.1	23165939.1	65138602.1	

5.3 Asuminen

5.3.1 Loma-asuntoalueet

RA Loma-asuntoalue

Uusien lomarakennuspaikkojen sijainti on osoitettu osayleiskaavakartalla avoimella kolmiosymbolilla. Lainvoimaiset loma-asuntojen rakennusluvut ja rakennetut loma-asunnot on otettu huomioon mitoituksessa käytettynä rakennusoi-keutena ja osoitettu kaavassa täytetyllä kolmiosymbolilla.

Uusia lomarakennuspaikkoja on osoitettu maanomistajien tasavertaisen kohte- luun perustuen kantatilaperiaatteen mukaisen mitoituslaskennan osoittama määrä. Kantatilojen rakennuspaikkojen jakautumisperuste tila- ja palstakohtai-

sesti ilmenee mitoituslaskennan tilarekisteristä. Uudet omarantaiset lomarakennuspaikat on sijoitettu mahdollisuuksien mukaan olemassa olevien loma-asuntoryhmien yhteyteen pyrkien muodostamamaan riittävästi rakentamiselta vapaita yhtenäisiä rantaosuuksia .

Rakennuspaikalle saa rakentaa yhden yksiasuntoisen lomarakennuksen, yhden enintään 25m² suuruisen erillisen saunarakennuksen ja varastorakennuksen. Rakennusten yhteenlaskettu kerrosala saa olla enintään 120 k-m² . Lomarakennuksen ja vierasmajan yhteenlaskettu kerrosala saa olla enintään 80 k-m² ja erillisen saunarakennuksen enintään 20 k-m².

Rakennuspaikan pinta-alan on oltava vähintään 2500 m².

Luku merkinnän alapuolella osoittaa rakennuspaikkojen lukumäärän. Alaindeksiluku osoittaa rakennuspaikkojen enimmäisäärän kyseisellä alueella (olemassa olevat ja uudet yhteensä).

RM Matkailupalvelujen alue

RM- aluevarausmerkinnöillä on varattu alueet lomakylille sekä muuta matkailua ja vapaa-aikaa palvelevaa käyttöä varten. Alueiden toteuttaminen edellyttää tarkemman maankäyttösuunnitelman laatimista.

Alueelle saa rakentaa loma-asumista sekä loma- ja matkailupalveluja varten tarvittavia asuin- ja kokoontumistiloja. Alueen toteuttaminen edellyttää yksityiskohtaista suunnittelua ja ranta-asemakaavan laatimista.

Rannasta on jätettävä vähintään 75% vapaaksi rakentamiselta.

RM -aluevarauksia on osoitettu kolmeen kohteeseen: Kohtalan tilalle (406:5:112/2), Jätinniemen tilalle (406:3:29/1) ja Katkon tilalle (406:1:76/1).

Rakennuspaikkojen sijoitteluun ovat vaikuttaneet maanomistusolosuhteet sekä maisemalliset ja luonnonsuojelulliset näkökohdat, joiden huomioiminen perustuu tehtyihin inventointeihin, ilmakehu- ja karttatarkasteluun, maastokäynteihin sekä maanomistajien antamiin tietoihin.

RAY Loma-asuntoalue

Pientaloalueen yhteisranta. Alueelle saa rakentaa enintään 120 keroneliometriä sauna- ja vapaa-ajan tiloja.

Osayleiskaavassa on osoitettu aluevaraus yhteisrannaksi Länsimäkeen tilalle 407/9:121 (Lehti 2, pohjoisosa).

5.4 Kiinteä asutus

AP Pientalovaltainen asuntoalue

Kyläalueiden ulkopuolelle sijoittuvat rakennetut pientalovaltaiset alueet on osoitettu kaavassa **AP** -aluevarausmerkinnällä. Pientalovaltaiseen uudisrakentamiseen on varattu rakentamiseen maisemallisesti soveltuvia alueita. Uudisrakentamisen aluevaraukset osoitetaan lähinnä rantavyöhykkeen ulkopuolelle olemassa olevien tieyhteyksien läheisyyteen harjanteiden reunalle.

Rakennuspaikan pinta-alan tulee olla vähintään 2500 m². Uudisrakennukset on sovitettava huolellisesti maisemaan.

AM- Olemassa olevien maatilojen talouskeskusten alue

AM- aluevaraukset sijoittuvat olemassa olevien maatilojen talouskeskusten alueille, uusia **AM**-aluevarauksia ei kaavassa osoiteta.

Talouskeskusten yhteyteen on mahdollista rakentaa olemassa olevan asuinrakennuksen lisäksi yksi maataloutta palveleva asuinrakennus. Uudisrakentaminen **AM** -alueilla tulee sovittaa huolellisesti maisemaan ja olemassa olevien rakennusten rakennustapaan ja tyyliin.

Maatilojen talouskeskusten alueita on osoitettu olemassa olevien maatilojen tarpeisiin.

Maa- ja metsätaloutta palvelevien talousrakennusten rakentaminen on lisäksi sallittua **M** ja **MT** -alueilla. Rantavyöhykkeellä **M** ja **MT** -alueilla maa- ja metsätaloutta palvelevien rakennusten rakentaminen on sallittua talouskeskuksen välittömään läheisyyteen.

AT- kyläalue

Asumiseen palveluihin ja pienimuotoiseen ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomaan elinkeinotoimintaan on osoitettu alueet **AT**- aluevarausmerkinnällä. **AT**-alueella rakennuspaikan pinta-alan tulee olla vähintään 2500m².

AT- kyläaluevaraukset sijoittuvat jo kylämäisiksi ja kyläalueiksi muodostuneille alueille, tiivistävään täydentämiskäyttöön sopiville alueille. Kehittämisen painopiste-alueita ovat , Jyllinkosken ympäristö, Anttilan sillan ympäristö, sekä Vatajankylän ympäristö. Jyllinkoski ja Vatajankylä ovat seutukaavan mukaisia suotuisia rakentamisalueita, johon maaseuturakentamista tulee ohjata. Kyläaluevaraukset sijoittuvat pääsääntöisesti rantavyöhykkeen ulkopuolelle tieyhteyksien varteen.

5.5 Virkistysalueet

VL lähivirkistysalueet

Lähivirkistysalueita osayleiskaavassa on osoitettu Rakennuskosken länsirantaan sijoittuvalle alueelle, joka on rantojenkäytön yleissuunnitelman mukainen virkistyskäytön kehittämisalue sekä seutukaavan mukainen lähivirkistysalue. Alueen toimintoja järjestettäessä tulee erityisesti ottaa huomioon jokihelminsimukan suojelu. Ennen ympäristöä merkittävästi muuttaviin toimenpiteisiin ryhtymistä tulisi ottaa yhteys kunnan ympäristönsuojeluviranomaiseen tai valtion luonnon-suojeluviranomaiseen .

VR retkeily ja urheilualueet

VR-aluevarausmerkinnällä osoitetut alueet varataan uimaranta- ja retkeilyalueiksi. Alueelle saa rakentaa retkeily- ja virkistystoimintaa palvelevia rakennuksia ja rakenteita alueen käytön kannalta tarpeellisen määrän. **VR**-alueilla tulee tarvittaessa laatia käyttö-suunnitelma.

VR -alueille saa rakentaa retkeily- ja ulkoilutoimintaan liittyvä tiloja siten että kokonaiskerrosala on enintään 5% alueen pinta-alasta. Luku merkinnän alaindeksissä viittaa kaavaselostuksen kohdenumeroon.

Retkeily- ja ulkoilualueiksi varataan alueet **VR1**-aluevarausmerkinnällä, Jyllin leirikeskukseen (karttalehti1).

Santaniemeen osoitettu retkeily- ja ulkoilualue **VR2** on toiminut tanssilavana ja palvelee uimarantana. Alue sopii mm. melontareittiin liittyvien tukipalveluiden järjestämiseen. Santaniemen alue on seutukaavassa osoitettu **MY** Aluevarausmerkinnällä (**MY88** Ristakoski). Alueen käyttö retkeily- ja virkistystoimintaan turvaa parhaiten alueen nykyisen lajiston säilymistä. Ennen alueen ympäristöä merkittävästi muuttavia toimenpiteitä tulee ottaa yhteys rakennuslupaviranomaiseen.

5.6 Maa- ja metsätalousvaltaiset alueet

M Maa- ja metsätalousvaltainen alue

M -merkinnällä on osoitettu maa- ja metsätalousvaltaiset alueet, joilla sallitaan ainoastaan maa- ja metsätaloutta palveleva rakentaminen. Näiden alueiden mahdollinen rakennusoikeus on maanomistajakohtaisesti sijoitettu saman maanomistajayksikön **AO**-, **AM**-, **RA**- tai **RM**- alueille.

Maa- ja metsätaloutta palvelevien rakennusten rakentaminen on sallittua myös rantavyöhykkeellä talouskeskusten välittömään yhteyteen.

Alueiden rakennusoikeus on maanomistajakohtaisesti siirretty rantavyöhykkeeltä **RA-**, **AP-** tai **AM** -alueille.

MT Maatalousalue

Alueilla sallitaan rantavyöhykettä lukuun ottamatta maa- ja metsätaloutta palvelevien rakennusten rakentaminen. Maa- ja metsätaloutta palvelevien rakennusten rakentaminen on sallittua myös rantavyöhykkeellä talouskeskusten välittömään yhteyteen

Alueiden rakennusoikeus on maanomistajakohtaisesti siirretty rantavyöhykkeeltä **RA-**, **AP-** tai **AM** -alueille.

Alueiden rajoituksessa vesistöön tulisi yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa ja suunnittelussa erityistä huomiota kiinnittää vesiensuojeluun hajakuormituksesta aiheutuvien haittojen vähentämiseksi.

MY Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja

MY -merkinnällä on osoitettu maa- ja metsätalousvaltaiset alueet, joilla on erityisiä ympäristöarvoja. **MY** - alueella ei ole rakennusoikeutta. **MY** - alueiden mahdollinen rakennusoikeus on maanomistajakohtaisesti sijoitettu saman maanomistusyksikön **AO-**, **AM-**, **RA-** tai **RM-** alueille.

Alueilla on kiinnitettävä erityistä huomiota kulttuuri- ja luonnonmaiseman arvoihin sekä ympäristön hoitoon. Puuston käsittelyssä ja hakkuissa tulee ottaa huomioon metsälain tarkoittamat tärkeät elinympäristöt. Alueelle ei saa rakentaa uudisrakennusta tai suorittaa toimenpiteitä, jotka voivat vaarantaa alueen ympäristöarvoja (rakentamis- ja toimenpiderajoitus MRL 43.2§). Luku merkinnän alaindeksissä viittaa kaavaselostuksen kohdenumeron.

Ennen ympäristöä merkittävästi muuttaviin toimenpiteisiin ryhtymistä **MY** - alueilla tulisi ottaa yhteys kunnan ympäristönsuojeluviranomaiseen tai valtion luonnonuojeluviranomaiseen .

MY -aluevarausten sijainti ja laajuus on esitetty osayleiskaavakartan lisäksi selostuksen karttaliitteessä 4.

Eteläinen alue (karttalehti1)

MY 6.5 Pitkäkosken lehtoalue. Alueeseen kuuluu myös koskisaari. Rauduskoivun, harmaalepän, tuomen, haavan, pihlajan mäntyjen muodostama lehto-alue, jonka aluskasvillisuuden muodostaa ovat mm. purtojuuri, lehtovirmajuuri,

kielo, purolitukka, lillukka ja tesmayrtti. Metsälain mukainen erityisen arvokas elinympäristö.

MY 9.2 Jokirantalehtoa Karvianjoessa Pappilankylän ja Marjakylän peltojen välissä. Tuomi, harmaaleppä, rauduskoivu ja pihlaja viihtyvät joen töyräillä ja aluskasvillisuutena esiintyy mm. mesiangervoa, puna-ailakkia, niittyleinikkiä, nokkosta ja karhunputkia. Vesirajassa kasvavat viiltosara ja järvikorte. Lehdot ovat metsälain mukaisia arvokkaita elinympäristöjä.

Pohjoinen alue (Karttalehdet 2 ja 3)

MY 10.1 Patokoski. Pääasiassa suurruohoniittyjen reunustama jokivarsi, jossa kaksi koskea ja koskisaaria. Seutukaavan mukainen kohde maisemaltaan ja kasvilajistoltaan arvokas kohde. Lehtorinne kuuluu metsälain mukaisiin erityisen arvokkaisiin elinympäristö. Patokosken alueelle ei ohjata uudisrakentamista, olemassa oleville lomarakennus-paikoille ja maatilan talouskeskukselle varataan alueet. Viljelykäytössä olevat pellot osoitetaan maatalousalueiksi.

MY 10.2 Kosteaa suurruoholehto rinteiden alapuolella Karvianjoen länsirannalla. Mm. lehtokerttu, peippo, pajulintu, sinitiainen ja pensaskerttu ovat suurruoholehdon laulajia. Metsälain mukainen erityisen arvokas elinympäristö.

MY 10.13 Leppäluoman lasku-uoman puronvarsi. Suurten kuusten hallitsemaa kangaskorpea, luoma ja sen ympäristö ovat metsälain mukaisia erityisen arvokkaita elinympäristöjä.

MY 113 Kiviharju-Tarrunkorpi. Gelologinen maaperämuodostuma Kiviharjun alueella. Maakunnallisesti arvokkaaksi luokiteltava seutukaavan mukainen kohde.

MY 92 Jokivarsilehtoa Kohtalassa. Jyrkkätörmäistä lehtoa, jossa eri ikäistä puustoa. Metsälain mukainen erityisen arvokas elinympäristö. Seutukaavassa varattua aluerajausta on tarkennettu osayleiskaavan luontoselvityksen perusteella. Uudet lomarakennus-paikat sijoitetaan kiinteistöjaotus, maisema ja vallitsevat luonnonarvot huomioiden.

MY 11.6 Santinlammen laidunalue. Puron lasku-uoman vieressä oleva laidun, josta osa jää tulva-aikaan veden alle. Maalaismaisemaa parhaimmillaan. Lisäksi jokivarsi-lehtoa, joka on metsälain mukainen erityisen arvokas elinympäristö.

MY 11.3 Jokivarsilehtoa suojelualueen ympäristössä (Natura 2000 –ohjelman kuuluva puro). Puusto on lehtipuuvaltaista. Aluskasvillisuutena viihtyvät mm. metsäkurjenpolvi, kielo, käenkaali ja sudenmarja.

MY 98 Pitkäniemen vastainen lehtoranta. Seutukaavan mukainen uhanalaisen joki-helmisimpukan esiintymä. Lehto on metsälain mukainen erityisen arvokas elinympäristö. Alueen jo rakennetut rakennuspaikat osoitetaan lomarakentamisen alueeksi.

MY 12.9 Rakennuskosken jokivarsilehtoa. Puustoa mm. rauduskoivu, tuomi, pihlaja ja kuusi.

MY12.12 Rakennuskosken lehtorannat. Metsälain mukainen erityisen arvokas elinympäristö.

MY 12.15 Jyllinkosken lehtoalue. Osittain suuruoho- ja rinnelehtoa, jotka ovat metsälain mukaisia erityisen arvokkaita elinympäristöjä.

MY 13.3 Lehtomaista kuusikangasta. Lehtomaiset kuusikankaat ovat metsälain mukaisia erityisen arvokkaita elinympäristöjä.

MY 13.3a Lehtomaista kangasta, liito-oravan elinympäristö.

MY 13.5 Juurakkoluoman laitteet ovat lehtorinteitä, joiden alla alapuolella on lehtokorpea. Lehtorinteet on metsälain mukainen erityisen arvokas elinympäristö.

MY 13.8a Kivimäen kallioalue. Maisemanähtävyys kivisen ja kallioisen mäntykankaan ympäröimänä.

MY 14.1 Rotkuksen ranta. Törmäpääsky-yhdyskunta elää jyrkkäseinämaisessä pellonreunassa. Arvokas lintuyhdyskunta.

MY 107. Vahokoski. Pitkä ja kivinen koskialue, jonka yläosassa komeat metsänreunat. Maisemallistakin arvoa, joka näkyy kahdelta kosken ylittävältä sillalta.

MY 14.5 Vahokosken rannat. Pitkän koskialueen metsäiset rannat ovat myös liito-oravan elinympäristöä.

MY 16.1 Polvenkeidas. Luonnontilainen saraneva. Metsälain mukainen erityisen arvokas elinympäristö.

Kartalle sijoittuvat yksilöimättömät ilman alaindeksiiviittausta olevat **MY-** aluevaraukset ovat maisemansa tai luontoarvojensa puolesta ympäristöstään poikkeavia paikallisesti edustavia kohteita.

MA Maisemallisesti arvokkaat peltoalueet

Alueen rakennusoikeus on maanomistajakohtaisesti siirretty **RA-**, **AP-** tai **AM-** alueille.

(Eteläinen alue, karttalehti 1)

Tarhasaaren kallioketo (MA 5.17). Vatajankylässä peltojen keskellä oleva puuston, katajikkoinen kallioketo. Entinen hevoslaidun on lähes umpeenkasvanut ja lajisto on edustavinta poronjäkääläisen kallion reunamilla. Kalliokedot ovat harvinaisia seudulla. Satakunnan perinnemaisemakohde.

(Karttalehti 2, pohjoisosa)

MA 13.2. Kiviojan laitumet. Niitty ja puustoinen puronvarsi ovat laidunkäytössä edelleen. Satakunnan perinnemaisemakohde

5.7 Suojelualueet

Suojelualuevarausten sijainti ja laajuus on esitetty osayleiskaavakartan lisäksi selostuksen karttaliitteellä 4.

SM muinaismuistoalue

Muinaismuistolain perusteella suojeltavat kiinteät muinaisjäännökset. Muinaisjäännösten kaivaminen, peittäminen, muuttaminen ja muu siihen kajoaminen on kielletty. MML -- §). Luku merkinnän alaindeksissä viittaa kaavaselostuksen kohdenumeroon.

Vallitseva maankäyttö peltoalueilla on sallittu. Piha-alueita koskevat maankäyttösuunnitelmat tulee lähettää Museovirastoon lausuntoa varten.

SM -merkinnällä osayleiskaavassa osoitetaan:

(Karttalehti 1, eteläinen alue)

SM1. Kuivakangas, kivikautinen asuinpaikka

SM8 Mattila, kivikautinen asuinpaikka

SM22 Jaakkola, historiallisen ajan siltaporras.

(Karttalehti 2 ja 3, pohjoinen alue)

SM 2. Hietela-Hietaranta, kivikautinen asuinpaikka.

SM 3. Myllyluoma, luokankivikautinen asuinpaikka

SM 4 Kivimäki

SM 5 Katko, harjun länsirinteellä ja sen alaisella pellolla kivikautinen asuinpaikka.

SM 6 Lahdenperä, kivikautinen asuinpaikka.

SM 7 Patokoski, kivikautinen asuinpaikka.

SM 15 Rinne**SM 16 Kivioja**, kivikautinen asuinpaikka.**SM 17 Jyllinkoski**, kivikautinen asuinpaikka.**SM 18 Jylli**, kivikautinen asuinpaikka**SM 19 Koskela** kivikautinen asuinpaikka**SM 20 Santti**, kivikautinen asuinpaikka.**SM 23 Keltala****SL Luonnonsuojelualueet**

SL -merkinnällä on osoitettu luonnonsuojelulain nojalla suojellut tai suojeltavaksi tarkoitetut alueet. **SL** -alueille ei saa rakentaa uudisrakennuksia tai suorittaa toimenpiteitä, jotka voivat turmella alueen luontoa tai vaarantaa alueen muodostumista luonnonsuojelualueeksi.

SL-1-alueilta on rakennusoikeus siirretty maanomistajakohtaisesti muulle maankäyttö-alueelle. Mikäli siirtoa ei ole voitu tehdä, on alueen mahdollinen laskennallinen rakennusoikeus esitetty erillisellä kaavamerkinnällä. Mikäli em. alueita lunastetaan valtiolle, otetaan kaavassa osoitetut laskennalliset rakennusoikeudet huomioon.

SL -alueelle saa sijoittaa ainoastaan luonnonsuojelualan hoidon ja käytön kannalta tarpeellisia vähäisiä rakennuksia ja rakennelmia. Alueella on kielletty kaivaminen ja muokkaaminen, metsänhakkuu sekä muut alueen maiseman luonnontilaa muuttavat toimenpiteet. Alueilla on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain mukainen toimenpide-rajoitus kunnes alueista on muodostettu luonnonsuojelulain mukainen luonnonsuojelualue. **SL** -määräykset eivät koske alueita, joista on perustettu luonnonsuojelulain mukainen luonnonsuojelualue.

Luku merkinnän alaindeksissä osoittaa NATURA2000 -alueen mukaisen tunnusluvun.

Osayleiskaavalla suojeltavaksi alueiksi osoitetaan:

(Lehti 1 Eteläinen alue)

SL –420 , Vatajankosken lehto, seutukaavassa suojelukohteeksi varattu koski-lehto. Paikallisesti edustava kohde.

SL –422 , Kavokoski, seutukaavassa suojelukohteeksi varattu luonnontilainen puro, kuru, raviini ja rinnelehto. Maakunnallisesti edustava kohde.

(Lehti 2,3 Pohjoinen alue)

SL –FI0200130 Karvianjoen kosket, luontodirektiivin mukainen kohde
(n. 80 ha).

NATURA alueeseen koskien lisäksi, rantapuustoja, rantalehtoja ja kolvemuo-
dostumia. Kokonaisuuteen kuuluvat myös luonnontilaiset purot, kuten Juurakko-
luoma ja Leppä-luoma. Osassa koskia esiintyy luonnonvarainen purotaimen-
kanta

Direktiivin mukaisten NATURA -alueiden yksityiskohtaiset suojeluperusteet on
esitetty kohdassa 1.1 valtakunnalliset ja seudulliset suunnitelmat.

/s Alue, jolla ympäristö säilytetään

/s -aluevarausmerkinnällä on osoitettu olemassa olevien mautilojen talouskes-
kusten alueita sekä kyläalueita joiden rakennuksiin on tehty kulttuurihistoriallista
arvoa vähentäviä muutoksia, mutta rakennukset muodostavat kuitenkin arvok-
kaan aluekokonaisuuden, joka tulee säilyttää. Merkintä **/s** tarkoittaa aluesuoje-
lua.

SR Kulttuurihistoriallisesti arvokas rakennus

SR- Aluevarausmerkinnällä osayleiskaavassa on suojeltu kulttuurihistoriallisesti
arvokkaat yksittäiset rakennukset ja rakennusten ympäristöt. Suojeluarvot pe-
rustuvat rakennusarkkitehti Eija Hesson osayleiskaavoitusta varten laatimaan
Honkajoen rakennusinventointiin 1999-2001.

Merkintä osoittaa alueen, jolla kulttuurihistoriallisesti arvokas rakennus on suo-
jeltu ja sen ympäristö säilytetään. Maankäyttö- ja rakennuslain 41.2 §:n nojalla
määrätään, että suojeltua rakennusta ei saa purkaa. Rakennuksessa tehtävien
muutos- ja korjaustoimenpiteiden tulee olla sellaisia, että rakennuksen raken-
nustaiteellinen ja kulttuurihistoriallinen luonne säilyy.

Uudisrakentaminen tulee sopeuttaa maisemaan ja kulttuurihistoriallisiin oimi-
naispiirteisiin. Ennen rakentamisen aloittamista ja sen ympäristöä muuttaviin
toimenpiteisiin ryhtymistä tulee Satakunnan museolle varata tilaisuus lausunnon
antamiseen.

Osayleiskaavan kohteet esitetään rakennusinventoinnin kohdeluettelossa liite 6
Kohdeluettelon numerot viittaavat osayleiskaavakartan alaindeksinumerointiin.

sr Kulttuurihistorialliset rakennukset

SR- aluevarausmerkinnällä osayleiskaavassa on suojeltu kulttuurihistoriallisesti
arvokkaat rakennukset ja rakennusten ympäristöt.

Merkintä osoittaa alueen, jolla kulttuurihistoriallisesti arvokkaat rakennukset on suojeltu ja ympäristö säilytetään. Rakennusta ei saa purkaa ilman rakennusviranomaisen hyväksymää pakottavaa syytä.

Uudisrakentaminen tulee sopeuttaa maisemaan ja kulttuurihistoriallisiin ominaispiirteisiin. Ennen rakentamisen aloittamista ja sen ympäristöä muuttaviin toimenpiteisiin ryhtymistä tulee Satakunnan museolle varata tilaisuus lausunnon antamiseen.

Osayleiskaavan kohteet esitetään rakennusinventoinnin kohdeluettelossa 6. Kohdeluettelon numerot viittaavat osayleiskaavakartan alaindeksinumerointiin.

5.8 Palvelualueet

P Palvelujen ja hallinnon alue

P- Aluevarausmerkinnällä on varattu alueita yritysten tarpeisiin palvelujen järjestämiseksi. Aluevaraukset kohdistuvat rakennettuihin kohteisiin huomioiden näiden mahdolliset laajentumistarpeet.

Osayleiskaavassa osoitettavat **P** -alueet:

(karttalehti 1)

Koneliike rakennettu kiinteistö 408/5:98:1 Honkajoki - Kankaanpäätien itäpuolella Paaston kylässä,.

Baari ja Huonekaluliike, 408/5:26/1 tien länsipuolelle koneliikekiinteistöä vastapäätä Karviajoen rantaan. Alueen kokonaispinta-alaksi muodostuu n. 1.7ha.

Maansiirtokoneliike , Salovaara 408 1:54/1 rakennettu noin puoli kilometriä etelään Vatajantien ja 2700 tien risteyksestä. Alueen pinta-ala on noin 1.9ha, josta palvelujen laajentamiskäyttöön osoitetaan n. 1.1ha.

(karttalehti 2)

Maarakennuskonehuolto, rakennettu kiinteistö 407/9:119/1 pinta-alataan 4868m².

PL Lähipalvelujen alueet

PL- aluevarausmerkinnällä on osoitettu alueet lähipalvelujen toimintaan. Aluevaraukset sijoittuvat jo rakennettujen lähipalvelutoimintaa harjoittavien yritys- ja kiinteistöjen alueille. Osayleiskaavassa ei osoiteta uusia lähipalvelujen alueita

Osayleiskaavassa osoitettavat **PL** -alueet:

(karttalehti 2)

Jylli, Katkontien varteen sijoittuva toiminnassa oleva lähikauppa, joka sijaitsee entistä osuuskauppakiinteistön vastapäätä.

PY Julkisten palvelujen ja hallinnon alueet

PY- Aluevarausmerkinnällä on osoitettu alueet julkisten palvelujen ja hallinnon tarpeisiin. **PY**- Aluevarausmerkinnällä osayleiskaavassa varataan alueet neljän toiminnassa olevan koulun tarpeisiin, sekä entinen kauppa ja postikiinteistö mahdollisten julkisten palvelujen jälleensijoittamiseen.

Osayleiskaavassa osoitettavat **PY** -alueet:

(karttalehti 1)

Vatajan entinen kyläkauppa ja posti, Vatajankosken pohjoispuolella tilalle 402/7:10/1 varataan alueet Vatajankosken palveluiden järjestämiseen.

Antilan koulun alue, Vatajantien varteen keskeiselle paikalle teiden risteykseen sijoittuva 1913 rakennettu edelleen käytössä oleva koulu(Rakennus suojellaan yleiskaavassa SR12 kohteena).

Pappilan koulun alue, Ojaluoma. Pappilan kylään sijoittuva edelleen toiminnassa oleva koulu(Rakennus suojellaan osayleiskaavassa SR28 kohteena).

(karttalehti 2)

Katkon koulun alue, Ahjo, Katkon koulu 1930 rakennettu hyvin säilynyt edelleen käytössä oleva koulu(Rakennus suojellaan osayleiskaavassa SR42 kohteena).

Lauhalan koulun alue, Lauhalan koulu 1930 luvun lopulla rakennettu edelleen käytössä oleva koulu(Rakennus suojellaan yleiskaavassa SR53 kohteena).

5.9 Yhdyskuntatekninen huolto

Alueet yhdyskuntateknisen huollon tarpeisiin on osoitettu aluevarausmerkinnöillä **EN**, **EH** ja **EO**. Yhdyskuntateknisen huollon alueet on osoitettu rakennettujen vesivoimalaitosten, sähkön jakelun ja vedenottamon tarpeisiin. Uusia yhdyskuntateknisen huollon alueita ei osayleiskaavassa ole osoitettu.

EN Energiahuollon alue

Osayleiskaavassa energiahuollon alueiksi on osoitettu toiminnassa olevat kaksi vesivoimalaitosta ja muuntamoalue.

Osayleiskaavassa osoitetut **EN**-alueet:

(karttalehti 1)

Vatajankosken voimala, Vatajankosken sähkön vesivoimala.

Vatajankosken muuntoasema, Vatajankosken sillan eteläpuolella.

(Karttalehti 2)

Jyllinkosken voimala, Vatajankosken sähkön vesivoimala.

ET Yhdyskuntatekninen huolto

(Karttalehti 2)

Kunnan vedenottamo, Rakennettu vedenottamo, Vesimonttu403/3:193.

EH Yhdyskuntatekninen huolto

EH Aluevarausmerkinnällä osoitetaan Stenbergin kosken luonaispuolelle käytössä oleva hautausmaa-alue 406/5:31 (Karttalehti 2)

EO Maa-ainesten ottoalue

EO-aluevarausmerkinnällä osayleiskaavassa on osoitettu **Marjakeitaan turvetuotantoalue**, kohde on seutukaavan mukainen turvetuotantoon varattu alue pinta-alaltaan n 111.3ha.

5.10 Aluemerkinät

W Vesialue

W- aluevarausmerkinnällä osoitetaan Karvianjoen vesialueet Vatajankoskelta Pappilankylän Lahoniemeen saakka. (karttalehti1).

W/ NA Vesialue

W/NA –S Aluevarausmerkinnällä osoitetaan NATURA -ohjelmaan kuuluvat vesialueet. Alueista on tarkoitus perustaa luonnonsuojelualueita. Yksityiskohtainen NATURA -alueiden kuvaus suojeluperusteet esitetään kohdassa 1.1.2 Suojelualueen perustamisesta yksityiskohtaisemmin luvussa 10.4.

me Melualue

Melualueeksi me osayleiskaavassa on osoitettu tiealueen reunavyöhyke, jossa melu ylittää 45dB. Meluvyöhykkeelle ei sijoiteta uudisrakentamista.

va Vaara-alue

Vaara-alueeksi on osoitettu tulva-uhan alaiset alueet.

Tulvauhan alaiselle alueelle rakennettaessa tulee ottaa huomioon tulvariski, siten että alueelle voidaan sijoittaa vain sellaista rakentamista jolle ei aiheudu vaurioita ja jota rakennusten, niiden jätevesien käsittelyn, pintavesien johtamisen ja kulkuyhteyksien kannalta voidaan käyttää myös ns. suurtulvatilanteen aikana.

sk Kaupunki tai kyläkuvallisesti arvokas alue

Rakennusten muutos- ja korjaustöiden sekä uudisrakentamisen tulee olla alueen kylä- ja maisemakuvaan soveltuvaa.

Kyläkuvallisesti arvokkaiksi **sk** -alueiksi osayleiskaavassa osoitetaan:

Vatajankyläalue
Antilan kyläalue
Pappilankyläalue
Patokoski-Rakennuskoski
Rakennuskoski-Jyllinkoksi

Alueilla täydennysrakentamisessa ja aluevarausten sijoittelussa huomioidaan erityisesti kulttuurihistorialliset arvot ja näiden säilymisen turvaaminen. Kyläkuvallisesti arvokkaiden alueiden maiseman kulttuurihistoriallisiin arvoihin kuuluvat viljelykset, laitumet, rakennukset rakennelmat ja tiestöt muodostaen luontoa rikastuttavia perinnebiotooppeja.

ge arvokas harjualue

Merkinnällä on pyritty suojelemaan arvokkaat harju-alueet. Maa-ainesten ottoa alueilla ohjaa maa-ainelaki sekä pohjavesialueilla vesilaki.

Osayleiskaava-alueelle sijoittuvat arvokkaiksi luokitellut harju-alueet reuna-alueineen:

Kuivakangas
Lahoniemi
Patokoski
Heiskanmäki
Palokangas Kotkankangas

pv Pohjavesialue

Aluevarauksella on pyritty riittävän korkealaatuisen raakaveden saannin turvaamiseen huomioiden tulevaisuuden tarpeet sekä pyritty suojaamaan yhdyskunnan vedenhankintaan soveltuva alue pohjavesiä pilaavilta toiminnoilta.

Palokankaan pohjavesialue on osoitettu yhdyskuntien vedenhankinnan alueeksi. Pohjaveden muuttamisesta ja pilaamiskiellosta säädetään vesilaissa.

6 YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET

Kaavoitusprosessiin sisältyen on arvioitu kaavan toteutumisen aiheuttamia ympäristö-vaikutuksia sekä yleiskaavan vaikutuksia yhdyskuntatalouteen, sosiaaliin elämään ja kulttuuriin. Rantayleiskaavan maankäyttö on pyritty suunnittelemaan luonnonvarojen ja ympäristön kestävä kehityksen periaatetta tukien.

6.1 Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen

Kaava ohjattu uusien pysyvien uudisasuntorakentamista vanhoille kyläalueille ja niiden ympäristöön pyrkien elävöittämään ja elvyttämään kyläkeskusten miljöötä. Eheyttämällä kylien hajanaista rakennetta mahdollistetaan uusien palvelujen keskittäminen kyläalueille.

Kaavan toteuttaminen ei edellytä uusien tieyhteyksien (lukuun ottamatta pieniä yksityisteitä), sähkö-, vesijohtoverkoston rakentamista. Viemäröinnin osalta on tulevaisuudessa tarpeen rakentaa kyläalueille ja matkailupalvelujen yhteyteen useamman kiinteistön yhteisiä puhdistusjärjestelmiä tai ulottaa kunnan viemäriverkosto kyläalueille.

Tulevaisuudessa yhteiskunnan panostusta vaatii mahdollisesti kasvavan vesialueiden virkistyskäytön kehittäminen sekä alueen matkailuun liittyvien elinkeinotoimintojen tukeminen. Tulevaisuudessa matkailijoita kiinnostavat entistä enemmän teema-, erikois- ja elämysmatkat. Samalla matkailijat vaativat loma-kohteeltaan hyvää, kokonaisvaltaista laatua. Matkailupalveluiden ja tukipalveluiden osalta Laatusoaa voidaan nostaa käyttäen julkista investointirahoitusta. Rakennusinvestoinneissa tulisi huomioidaan ekologisen rakentamisen periaatteet, kunnioittaa suomalaisen maaseudun rakennuskulttuuria ja suosia perinteisiä rakennus-materiaaleja.

Maaseutumatkailun kehittämisessä tulisi ottaa huomioon sosiaalisen- ja kulttuuriympäristön sekä luonnon sietokyky. Tällöin sovitetaan yhteen matkailun kehittämistavoitteet, kestävä kehityksen periaatteet, ympäristön- ja luonnonsuojelun, ympäristön monimuotoisuuden säilyttäminen ja paikallisten ihmisten sekä matkailijoiden vaatimukset.

6.2 Vaikutukset maisemaan

Rakennuspaikkojen ryhmittelyssä on muodostettu rannoille riittävästi vapaita ja yhtenäisiä alueita pyrkien ottamaan huomioon virkistyskäytön, luonnon ja maiseman asettamat vaatimukset. Maisemallisesti, maakunnallisesti ja paikallisesti arvokkaat sekä ympäristöstään poikkeavat luonto- ja maisemakohteet säilyvät pääsääntöisesti nykytilassaan.

Alueen tunnetut kulttuuri- ja rakennushistoriallisesti arvokkaat kohteet on suojeltu ja näiden alueet pyritään säilyttämään nykyisellään.

Avoimet peltomaisemat, niityt, laitumet maisemalle tyypilliset näkymät on pyritty säilyttämään osoittamalla alueet edelleen viljely/laidunkäyttöön. Ongelmaksi jää edelleen vähentyvä laiduntaminen ja maanviljelyelinkeinojen harjoittaminen. Nykypäivään säilyneet perinnemaisemakohteet osoitetaan maisemallisesti arvokkaiksi peltoalueiksi. Perinnemaisemakohteiden säilyttämiseksi tulisi laatia erilliset aluekohtaiset hoito-ohjelmat. Perinnemaisemakohteiden hoitamiseen on mahdollista hakea ympäristönhoitotukea, mikä osaltaan saattaa edesauttaa kohteiden säilymistä jatkossa.

Alueen tunnetut kulttuuri- ja rakennushistoriallisesti arvokkaat kohteet on suojeltu ja näiden alueet pyritään säilyttämään nykyisellään.

Kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden aluekokonaisuuksien maankäytön suunnittelussa on kiinnitetty erityistä huomiota alueen kulttuurihistoriallisen ilmeen ja ominaispiirteiden säilyttämiseen. Viimekädessä alueiden kulttuurihistoriallisten arvojen vaaliminen rakennettujen rakennusten korjaustoimenpiteiden ja uudisrakennusten osalta jää paikalliselle rakennuslupaviranomaiselle.

Maisemaa rikastuttavat kulttuurimaiseman muodostavat osatekijät (maisemabiotoopit) ovat kehittyneet ihmisen toiminnan tuloksena. Yksittäisen maatilan elinkeinojen muutokset näkyvät usein koko kylän yhteisessä maisemassa. Hyvin hoidettu kylämaisema kertoo kylän elinvoimaisuudesta sekä aktiivisista ja vastuullisista asukkaista. Kulttuurihistoriallisesti merkittäville alueilla maankäytön suunnittelulla ohjataan toimintoja siten, että merkittäviä muutoksia alueen ympäristöön ei ole tarpeen toteuttaa.

6.3 Vaikutukset luontoon

Uusia rakennuspaikkoja ei ole osoitettu avainbiotooppien, harvinaisten tai uhanalaisten kasvien tai lajien esiintymien sijaintialueille. Kaavoituksella turvataan luonnonsuojelun kannalta arvokkaiden luontotyyppien ja kasvuston monimuotoisuus

NATURA -ohjelmaan kuuluvien alueiden rantojen nykyinen maankäyttö pyritään säilyttämään ennallaan. Kohteissa, joissa uudisrakentamista osoitetaan NATURA -alueisiin rajoittuvalle rantavyöhykkeelle rakennuspaikat pyritään sijoittamaan etäämmälle rantaviivasta. Viimekädessä maankäyttö- ja rakennuslaki ja rakennuslupakäytäntö ohjaavat rakennuspaikkojen sijoittelua.

Osayleiskaavan mitkään aluevaraukset eivät aiheuta sellaisia vaikutuksia NATURA- alueisiin, että varausten vaikutuksia tulisi selvittää luonnonsuojelulain 65 §:n perusteella.

Maatalouden vesistökuormitukseen voidaan vaikuttaa riittäväillä suojakaistoilla, sekä valvotulla lisäravinteiden käytöllä. Uudisrakentamisen yhteydessä edellytetään tehokasta jätevesien käsittelyä, jolloin käymäläjätteet on kerätään umpisäiliöön tai kompostoidaan tai johdetaan kunnan viemäriverkkoon. Myös kompostikäymälä voi tulla kyseeseen. Ympäristönsuojelulaki velvoittaa rakennettuja kiinteistöjä hoitamaan jätevesien käsittelyn kiinteistöllä asianmukaiseen kuntoon.

Jokihelmisimpukan elinolosuhteiden kannalta osayleiskaavan mukainen rakentaminen ei lisää vesistön ravinnekuormitusta. Rauhoitetun jokihelmisimpukan ja luonnonvaraisesti lisääntyvän taimenen elinympäristön olosuhteiden säilymisen turvaamiseksi tulisi alueelle laatia maa- ja metsätalouden ja luonnonsuojelun tarpeet yhteensovittava luonnonhoitosuunnitelma.

Ympärivuotista asutusta on ohjattu pääsääntöisesti rantavyöhykkeen ulkopuolelle harjanteiden laidoille ja jo muodostuneille kyläalueille, jolloin pintavesien valumamäärät jokeen eivät merkittävästi lisäänty. Ongelmaksi muodostuu lähinnä turvetuotantoalueelta, sekä metsien ojituksissa syntyneiden ojien kautta valuvat humuspitoiset vedet.

6.4 Taloudelliset vaikutukset

Asuntorakentamisella ja lomarakentamisella on alueella taloudellista merkitystä. Kaavassa osoitetut rakennuspaikat lisäävät tilojen vakuusarvoa, sekä mahdollistavat uudisinvestointien rahoituksen. Loma-asuntojen rakentaminen ja vuokraaminen sekä loma-kylätyyppinen toiminta ja majoituspalvelut virkistyspalveluineen tuovat maaseudulle työtilaisuuksia sekä maataloille sivutuloja. Loma-asutuksen ja vakituisen asutuksen kiinteistöverotuksella on myös merkitystä kunnan taloudelle kuten myös virkistykseen ja mökinvuokraukseen liittyvällä elinkeinotoiminnalla.

Kesäasukkaat käyttävät kunnan palveluja ja tuovat ostovoimaa mikä kasvattaa osaltaan palvelualan yritysten liikevaihtoa ja työpaikkojen määrää.

Kunnallistekniikan rakentamispaineet tiestön ylläpidon, vesi- ja viemäriverkoston osalta kylä-alueille sekä virkistystoimintaa palvelevien rakennusten / rakenteiden rakentaminen tulee vaatimaan tulevaisuudessa kunnan tukea ja investointeja.

7. Rakennusoikeus ja rakennuskelpoisuus

Rakennusoikeus on yhteydessä rakentamista koskeviin yleisiin rajoituksiin ja liittyy ainoastaan rakennuskelpoiseen maahan. Tilan tai palstan rakennusoikeuden olemassaolon ehtona on sen rakennuskelpoisuus. Rakennuskelpoisuutta tutkittaessa otetaan huomioon tilan koko se osa, joka ulottuu rantayleiskaava-alueelle.

Rakennusoikeuden toteutumisen edellytyksenä on rakennuslupamenettely ja sen yhteydessä suoritettava rakennuskelpoisuuden tarkka tutkiminen.

Mikäli jollakin alueella suunnitellaan tavanomaisesta omarantaisesta lomiasutuksesta poikkeavaa tehokasta lomarakentamista (esim. mökkikylä) tulee näiden alueiden yksityiskohtainen suunnittelu tapahtua erikseen laadittavalla rantakaavalla. Erityisesti rakennettaessa NATURA -ohjelmaan rajoituville alueilla tulee vaikutukset suojeluarvoihin arvioida asemakaavan laadinnan yhteydessä.

8. TEKNINEN HUOLTO

Vesi- ja jätehuolto tulee hoitaa rakennuspaikkakohtaisesti, mikäli kunnallistekniikkaa ei uloteta rakennuspaikalle. Jätevesiä ei saa johtaa käsittelemättöminä vesistöön. Lomarakennuspaikoilla käymäläjätteet tulee kompostoida. Mikäli halutaan rakentaa vesikäymälä, jätevedet tulee johtaa umpisäiliöön. Talous-, lattia- ja sauna-vedet johdetaan imeytyskaivoon tai imeytyskenttään noudattaen ympäristönsuojelulain mukaisia säännöksiä.

Kiinteän jätteen osalta on noudatettava kunnan jätehuoltomääräyksiä jätteen keräyksestä, lajittelusta, säilyttämisestä, kuljetuksesta, hyödyntämisestä ja käsittelystä.

10 TOTEUTTAMINEN JA SEURANTA

10.1 Yleiskaavan tärkeimmät oikeusvaikutukset

Yleiskaava on rakennus- ja maankäyttölain mukaan yksityiskohtaisen kaavoituksen ja rakentamisen sekä muun maankäytön suunnitelmien pohjaksi laadittava suunnitelma.

Yleiskaava ohjaa maankäyttö- ja rakennuslain mukaan viranomaisten ja maanomistajien toimintaa mm. seuraavasti:

- suunniteltaessa maankäyttöä koskevia toimenpiteitä on katsottava, ettei vaikeuteta yleiskaavan toteutumista.
- rakennuslupaa myönnettäessä on katsottava, ettei alueen käyttäminen yleiskaavassa varattuun tarkoitukseen vaikeudu.
- yleiskaava ei ole voimassa rakennus- tai ranta-asemakaava-alueella, mutta on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa asemakaavaa.
- rakennuspaikkana käytettäväksi tarkoitettua aluetta ei saa maanmittaustoimiuksessa muodostaa tilaksi, jos tällä vaikeutetaan alueen käyttämistä yleiskaavassa varattuun tarkoitukseen.

Kunnan rakennusjärjestyksen säädökset ovat voimassa kaava-alueella niiltä osin kuin yleiskaavassa ei ole toisin määrätty.

10.2 Yksityiskohtainen suunnittelu

Hyväksytyt osayleiskaavan alueella rakentaminen voidaan toteuttaa ilman ranta-asemakaavaa tai poikkeuslupaa. Rakennuslupa voidaan myöntää suoraan yleiskaavan mukaiseen rakentamiseen. Poikkeaminen yleiskaavan aluevarauksista vaatii ranta-asemakaavan tai poikkeusluvan. Olennainen poikkeaminen edellyttää yleiskaavan muuttamista. Kylä-alueet ja lomakylät (**RM**) edellyttävät yleensä tarkemman maankäyttösuunnitelman laatimista.

10.3 Rakennuslupakäsittely yleiskaava-alueella

Rakennuslupa voidaan myöntää suoraan yleiskaavan perusteella osoitetun rakennusoikeuden puitteissa edellyttäen, että rakennuspaikka täyttää rakennuskelpoisuusehdot. Yleiskaavassa osoitettu rakennuksen sijainti on ohjeellinen. Rakennuksen sijaintia voidaan muuttaa RA- korttelialueen sisällä. Yleiskaavan aluevarausten rajaukset ovat sitovia, mutta pohjakartan mittakaavasta johtuen aluerajaukset voivat tarkentua yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.

10.4 Suojelualueiden toteuttaminen

Rakennusoikeus suojelualueilta on siirretty maanomistajakohtaisesti muulle rakentamiseen sopivalle maankäyttö-alueelle.

SL -alueet

Ympäristöministeriö toteuttaa hyväksytyä luonnonsuojeluohjelmaa. Toteuttamisjärjestystä harkittaessa on pyrittävä ottamaan huomioon suojeltavien arvojen merkittävyys ja niitä uhkaavat tekijät. Alueen suojelun toteuttamistapa on sovittava suojelun tarkoituksen mukaan. Suojelu on pyrittävä toteuttamaan ensisijaisesti vapaaehtoisin keinoin. Ympäristöministeriö voi päättää luopua luonnonsuojeluohjelman toteuttamisesta joltakin osin, jos alueen luonnonarvot ovat olennaisesti vähentyneet, jos suojelun tarkoitus ei merkittävästi vaarannu tai jos ohjelma estää tärkeän yleisen edun kannalta välttämättömän hankkeen toteuttamisen. (Luonnonsuojelulaki 1.1.1997, luonnonsuojeluohjelman toteuttaminen 50 §)

NATURA 2000 -verkostoon sisällytetyillä alueilla on toteutettava suojelutavoitteita vastaava suojelu mahdollisimman nopeasti ja viimeistään kuudessa vuodessa siitä, kun komissio tai neuvosto on hyväksynyt alueen yhteisön tärkeänä pitämäksi alueeksi. Linnustonsuojelualueilla suojelu on toteutettava viipymättä sen jälkeen kun alueesta on tehty ilmoitus komissiolle (Luonnonsuojelulaki 1.1.1997, NATURA 2000 -verkoston toteuttaminen 68 §)

Jos alueellinen ympäristökeskus on luonnonsuojelulain 24 §:n nojalla tehnyt päätöksen luonnonsuojelualueen perustamisesta ja päätöksestä aiheutuu kiinteistön omistajalle merkityksellistä haittaa, valtio on omistajan niin vaatiessa velvollinen korvaamaan haitan (Luonnonsuojelulaki 1.1.1997, valtion korvausvelvollisuus 53 §)

11 SUUNNITTELUVAIHEET

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

- yleisötilaisuudet

Kaavaluonnos

- lautakunta

- yleisötilaisuudet

Kaavaehdotus

- lautakunta 21.06.2001

- kunnanhallitus 20.09.2001

Tampereella 13.9.2001

AIR-IX SUUNNITTELU

Ahiplan OY

Esa Hoffrén
Maanmittausinsinööri. AMK

Tuomo Peltola
DI SNIL

Aiheeseen liittyvää kirjallisuutta/ julkaisuja

- * Satakunnan kulttuurimaisemat, 1983. sarja A:139. Satakunnan seutukaavaliitto.
- * Maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys 12/99, aluearkkitehti Ilmari Mattila
- * Satakunnan kiinteät muinaisjäännökset, 1994, sarja A:216
- * Satakunnan perinnemaisemat, 1996. Jutila, Pykälä, Lehtomaa. Suomen ympäristökeskus. Alueellinen ympäristöjulkaisu 14.
- * Turun tiepiirin tiemaisema. 1995. Tielaitos.
- * Satakunnan rakennusperinne. 1990. Sarja A:177. Satakunnan seutukaavaliitto.
- * Honkajoen Karvianjokilaakson luontoselvitys. 2000. Terhi Rajala.
- * Satakunnan luonnonsuojeluselvitys. 1995-1998. Satakuntaliitto
- * Satakunnan luonnonsuojeluselvitys 1995-1998. Raimo Hakila. Osaraportti I. Luonnontilan hallinnan opas. Sarja A:235. Satakuntaliitto.
- * Satakunnan ympäristökatsaus 1998. Julkaisu A:242. Satakuntaliitto.
- * Karvianjoen vesistön moninaiskäyttö. Tampereen vesi- ja ympäristöpiiri. Turun kalastuspiiri. Esiselvitys A:180. Satakunnan liitto.
- * Karvianjoen vesistön melontareitit. 1992. Tampereen vesi- ja ympäristöpiiri.
- * Karvianjoen vesistön kehittämis- ja kunnostusprojekti. 4/98. Esa Ihalainen. Lounais-Suomen ympäristökeskus.
- * Satakunnan luonnonsuojeluselvitys. 1998 ja 1976
- * Karvianjoen vesistön moninaiskäyttö. 1991. Esiselvitys. Satakuntaliitto. Tampereen vesi- ja ympäristöpiiri. Turun kalastuspiiri.
- * Karvianjoen vesistön kehittämis- ja kunnostusprojekti. 1998. Toim. Esa Ihalainen. Lounais-Suomen ympäristökeskus. 4/98.
- * Karvianjoen vesistön melontareitit. 1992. Tampereen vesi- ja ympäristöpiiri.

Luokitusperusteet sekä kohdekohtainen luokitusluettelo.

A SÄILYTETÄÄN

PÄÄRAKENNUS ON SÄILYNYT HYVIN ALKUPERÄISESSÄ ASUSSAAN TAI ALKUPERÄISESSÄ ASUSSAAN HUONOKUNTOINENKIN, KORJATTAVISSA OLEVA, JOKA SISÄLTÄÄ MYÖS ESIM. HYVIN SÄILYNEEN SISÄTILAN, HARVINAISIA YKSITYISKOHTIA TAI MERKITTÄVÄÄ ALUEEN HISTORIAAN LIITTYVÄÄ. LUOKITUS TARKOITTAÄ SR -MERKINTÄÄ KAAVOITUKSESSA.

A/B PYRITÄÄN SÄILYTTÄMÄÄN RAKENNUKSENA

PÄÄRAKENNUKSESSA ON TEHTY JOITAKIN KULTTUURIHISTORIALLISTA ARVOA VÄHENTÄVIÄ MUUTOKSIA, EI KUITENKAAN OLEELLISIA, SUOSITETAAN KUITENKIN JATKOSSA KÄSITTELEMÄÄN ARVOA SÄILYTTÄEN. MERKINTÄ TARKOITTAÄ SUOSITUSTA SR - RAKENNUKSEKSI.

RAKENNUSLUOKITUS/ALUE, PYRITÄÄN SÄILYTTÄMÄÄN YMPÄRISTÖNÄ

PÄÄRAKENNUKSISSA TEHTY KULTTUURIHISTORIALLISTA ARVOA VÄHENTÄVIÄ MUUTOKSIA, RAKENNUKSET ALUEINEEN MUODOSTAVAT KUITENKIN ARVOKKAAN ALUEEN, JOTA JATKOSSA TULEE SÄILYTTÄÄ. MERKINTÄ TARKOITTAÄ ALUESUOJELUA MERKINNÄLLÄ /S.

B TOIVOTAAN SÄILYVÄN

KOhteessa on tehty paljon muutoksia, jotka ovat muuttaneet alkuperäisestä, kohde kuitenkin hyväkuntoinen tai merkittävässä paikassa, jatkossa tervehdyttävää tai jopa palauttavaa korjausta, tai rakennus on huonokuntoinen eikä sisällä erityisen merkittävää. Merkinnällä toivotaan kuitenkin olevan myönteistä vaikutusta yleisesti yhteiskunnan asenteisiin suhtautumisessa vanhaan rakennettuun ympäristöön.

C VOIDAAN LUOPUA

KOhteessa tehty suuria muutoksia tai kohde muuten huonokuntoinen, ei erityisiä arvoja

Kohdekohtainen luokitus:

VATAJANKYLÄ

1.	LEIVO, 7:39
Vanha maalaistalo, 20-luvulta, mansardikattoinen, Harvinainen tällä alueella, mutta todella huonokuntoinen	C,
2.	VATAJANKOSKEN SÄHKÖN VOIMALAITOS
Vanha voimalaitosrakennus	A, alue
3.	KOSKIRANTA, 7:119
Entinen voimalaitoksen hoitajan asunto	A/B, alue
4.	RANTAVAINIO, 5:79
Entinen Vatajankylän koulu, nyk. asuntona ja kenkätehtaana	A, alue
5.	VALKAMA, 6:25
Yksittäistalo 1800-luvulta, muutoksia ulkopuolessa, Kunto kohtalainen,	A/B, alue
6.	VÄHÄ-HAAPAKOSKI 6:20
Yksittäistalo, ulkoasu vuosisadan vaihteesta, kunto kohtalainen	A/B, alue

7.	ERKKILÄ 5:4 Vanha maalaistalo, hieno pihapiiri vaikkakin huonokuntoinen	A/B, alue
8.	RAKOLA 5:75 Vanha maalaistalo, ulkoasu osittain 1900-luvun vaihteesta, isoja muutoksia pihanpuolella	B, alue
9.	SYVÄOJA 3:21 Hyvin pidetty vanha talo, pihapiirissä ei oikeastaan muita rakennuksia	A
10.	OJALA 2:72 Pieni yksittäistalo metsikössä, hyväkuntoinen	B
11.	KOTIRANTA 2:21 Mansardikattoinen talo, joka alun perin puolet pienempi	C
12.	ANTILAN KOULU 2:64 Toiminnassa oleva koulu 1930-luv.	A, alue
13.	JUSSILA 2:36 Vanha tupa 1700-luvun lopulta, harvinaisia yksityiskohtia, huonokuntoinen, mutta kuitenkin A	A, alue
14.	YLIHARJU 1:3 Maalaamaton vanha rivi 1900-luvun taitteesta	B, alue
15.	PITKÄKOSKI 1:76 Hieno vanha rakennus, ulkoasu 1920-luvulta, kunto kohtalainen	A, alue

PAASTONKYLÄ

16.	VANHAPAASTO 2:88 Maalaistalo 1930-luvulta, ulkoasu ikkunamuutoksia lukuun ottamatta säilynyt, hieno pihapiiri	A/B, alue
17.	KODESJOENSUU 2:61 Kaksifooninkinen, isoja muutoksia kuistissa ja ikkunoissa, hieno pihapiiri	A/B, alue
18.	YLIPAASTO 1:67 Hieno vanha maalaistalo, ulkopuoli hyvin säilynyt	A, alue
19.	UUSIPAASTO 1:62 Vanha maalaistalo 1800-luvun loppupuolelta, hyvin säilynyt	A
20.	KODESNIEMI 7:21 Vanha maalaistalo 1900-luvun alusta	A/B,
21.	RANTAPAASTO 1:24 Vanha maalaistalo 1920-luvulta	B

PAPPILANKYLÄ

22.	LÄHDE 9:115 Tyhjillään oleva maalaistalo 1900-luvun alusta, kunto huonohko	C
23.	HONKALA 9:104 Pieni vanha talo, rakennettu 1930-luvulla, kunto huonohko	C
24.	LAUKKUTEHDAS, VANHA PAPPILA 15:1 Entinen pappila, nykyinen metsästysseurantalo 1800-1900-luvun taitteesta, hieno	A, alue
25.	MÄKINEN 7:38 Vanha maalaistalo 1800-luvulta, alkuperäinen	A, alue
26.	MÄKELÄ 8:56 Vanha maalaistalo 1800-luvulta	B, alue
27.	PIHLAJA 7:41 Vanha maalaistalo 900-luvun alkupuolelta, muutoksia	B, alue

28.	OJALUOMA, PAPPILAN KOULU 8:94 Pappilankylän koulu	A, alue	
29.	RAJAMÄKI 8:100 Maalaistalon pihapiiri 1800-luvun lopulta, kaksi tupaa, joista toinen alkuperäisempi,	A/B, alue	
<u>KATKO</u>			
30.	PATOKOSKI 1:114 Vanha maalaistalo 1800-luvulta, hieno, muutoksia ikkunoissa ja takasivulla, tien vieressä	A	
31.	HUHTALA 1:152 Vanha maalaistalo 1800-luvun lopulta, muutoksia kuistissa	B	
32.	UUSITALO 6:96 Hieno maalaistalon vanha tupa	A	
33.	KÄNSÄLÄ 6:38 Vanha maalaistalo 1800-luvun lopulta, tien vieressä	A, alue	
34.	MÄKIKAMPPI 6:116 Jugend-henkinen maalaistalon päärakennus, hieno	A, alue	
35.	KAMPPI 6:106 Maalaistalon vanha tupa 1800-luvulta, hieno sisätilä, Ulkoasu 1930-luvulta		A, alue
36.	RAISKIO 6:85 Pieni tupa 1800-1900-luvun vaihteesta	B	
37.	KOSKI 6:228 Maalaistalo 1800-luvun lopulta, kokenut paljon muutoksia	C	
38.	KAMPPIKOSKI 8:6 Maalaistalon päärakennus, 1800-luvulta, tyhjiillään	A, alue	
39.	POIKKEUS 1:6 Pieni maalaistalo 1800-luvun lopulta, laajennettu	B	
40.	JÄTINMÄKI 3:9 Vanha maalaistalo 1800-luvun lopulta, ulkoasu nyt 1940-luvulta	B, alue	
41.	JÄTINNIEMI 3:29 Vanha maalaistalo 1800-luvulta, muutoksia ikkunoissa ja kuistissa	B, alue	
42.	AHJO 6:156 Komea Katkon koulu 1920-luvulta	A	
43.	LAHDENPERÄ 2:118 Hieno pihapiiri 1900-luvun alkupuolelta	A/B, alue	
44.	LAHTI 2:94 Hieno pihapiiri 1800-luvulta,	A, alue	
45.	KATKO 1:76 Maalaistalon pihapiiri, talo kokenut muutoksia	C, alue	
46.	KOTOMÄKI 1:95 Vanha talo 1800-luvun lopulta, kunto huonohko	A/B, alue	
47.	LAITILA 1:97 Pohjalaispiirteinen maalaistalo, ulkopuoli alkuperäinen toista kuistia lukuun ottamatta	A/B, alue	
48.	KOKKO 7:79 1800-luvulla rakennettu ja 1930-luvulla laajennettu talo, alkuperäinen	A/B	
49.	OSUUSKAUPPA 7:36 Tyhjiillään oleva osuuskauppa, joka toiminut viimeksi asuntona 1950-luvun alusta	B	

LAUHALAN KYLÄ

50.	KIVIOJA 3:33 Vanha maalaistalo 1800-luvun lopulta, muutoksia	B, alue
51.	RAJAOJA 3:67 (TUNTURI) Vanha maalaistalo 1800-luvulta, ulkopuoli rapistunut, mutta kunnostettavissa, sisätila hieno	A
52.	RINNE 3:62 Maalaistalo 1930-luvulta	A/B
53.	KANSAKOULU 2:69 Lauhalan koulu	A
54.	LAMMI 2:42 Pieni talo 1920-luvulta, hieno	A
55.	KOIVULEHTO 8:67 Vanha maalaistalo 1800-luvun lopulta	A/B
56.	PALVIITA 8:157 Vanha maalaistalo 1800-luvulta, hieno pihapiiri	A/B
57.	HARJULA, 8:137 Vanha talo 1800-19000-lukujen vaihteesta	A/B
58.	RAKENNUSKOSKI 9:72 Entinen koulurakennus, 1930-luvulta	B
59.	HIETALA 9:90 Pieni talo 1920-luvulta	B

HONKALUOMA

60.	YLINEN 5:79 Maalaistalo 1800-luvun lopulta	B
61.	HONKALUOMA 5:108 Vanha pohjalaistyyppinen maalaistalo, ehkä jopa 1700-luvulta	A/B
62.	YLIHONKALUOMA 5:55 Vanha maalaistalo 1800-luvulta, muutoksia	A/B
63.	SANTTI 5:86 Vanha maalaistalo 1800-luvulta, toiminut mm. kouluna, kunto huonohko, mutta korjattavissa	A/B
64.	KOHTALA 5:112 Hieno vanha pihapiiri 1800-luvulta, pohjalaistyyppinen päärakennus, hyväkuntoinen	A
65.	SASI 5:67 Vanha pihapiiri 1800-luvun lopulta, talossa muutoksia, jotka palautettavissa	A/B
66.	LEPPÄLUOMA 3:220 Helmi, hieno pihapiiri 1800-luvulta, hoidettu	A

Luokitusperusteet sekä kohdekohtainen luokitusluettelo.**A SÄILYTETÄÄN**

PÄÄRAKENNUS ON SÄILYNYT HYVIN ALKUPERÄISESSÄ ASUSSAAN TAI ALKUPERÄISESSÄ ASUSSAAN HUONOKUNTOINENKIN, KORJATTAVISSA OLEVA, JOKA SISÄLTÄÄ MYÖS ESIM. HYVIN SÄILYNEEN SISÄTILAN, HARVINAISIA YKSITYISKOHTIA TAI MERKITTÄVÄÄ ALUEEN HISTORIAAN LIITTYVÄÄ. LUOKITUS TARKOITTAÄ SR -MERKINTÄÄ KAAVOITUKSESSA.

A/B PYRITÄÄN SÄILYTTÄMÄÄN RAKENNUKSENA

PÄÄRAKENNUKSESSA ON TEHTY JOITAKIN KULTTUURIHISTORIALLISTA ARVOA VÄHENTÄVIÄ MUUTOKSIA, EI KUITENKAAN OLEELLISIA, SUOSITETAAN KUITENKIN JATKOSSA KÄSITTELEMÄÄN ARVOA SÄILYTTÄEN. MERKINTÄ TARKOITTAÄ SUOSITUSTA SR - RAKENNUKSEKSI.

RAKENNUSLUOKITUS/ALUE, PYRITÄÄN SÄILYTTÄMÄÄN YMPÄRISTÖNÄ

PÄÄRAKENNUKSISSA TEHTY KULTTUURIHISTORIALLISTA ARVOA VÄHENTÄVIÄ MUUTOKSIA, RAKENNUKSET ALUEINEEN MUODOSTAVAT KUITENKIN ARVOKKAAN ALUEEN, JOTA JATKOSSA TULEE SÄILYTTÄÄ. MERKINTÄ TARKOITTAÄ ALUESUOJELUA MERKINNÄLLÄ /S.

B TOIVOTAAN SÄILYVÄN

KOhteessa on tehty paljon muutoksia, jotka ovat muuttaneet alkuperäisestä, kohde kuitenkin hyväkuntoinen tai merkittävässä paikassa, jatkossa tervehdyttävää tai jopa palauttavaa korjausta, tai rakennus on huonokuntoinen eikä sisällä erityisen merkittävää. Merkinnällä toivotaan kuitenkin olevan myönteistä vaikutusta yleisesti yhteiskunnan asenteisiin suhtautumisessa vanhaan rakennettuun ympäristöön.

C VOIDAAN LUOPUA

KOhteessa tehty suuria muutoksia tai kohde muuten huonokuntoinen, ei erityisiä arvoja

Kohdekohtainen luokitus:**VATAJANKYLÄ**

1.	LEIVO, 7:39
Vanha maalaistalo, 20-luvulta, mansardikattoinen,
Harvinainen tällä alueella, mutta todella huonokuntoinen	C,
2.	VATAJANKOSKEN SÄHKÖN VOIMALAITOS
Vanha voimalaitosrakennus	A, alue
3.	KOSKIRANTA, 7:119
Entinen voimalaitoksen hoitajan asunto	A/B, alue
4.	RANTAVAINIO, 5:79
Entinen Vatajankylän koulu, nyk. asuntona ja kenkä-
tehtaana	A, alue
5.	VALKAMA, 6:25
Yksittäistalo 1800-luvulta, muutoksia ulkopuolessa,
Kunto kohtalainen,	A/B, alue
6.	VÄHÄ-HAAPAKOSKI 6:20
Yksittäistalo, ulkoasu vuosisadan vaihteesta, kunto	A/B, alue

7.	kohtalainen ERKKILÄ 5:4 Vanha maalaistalo, hieno pihapiiri vaikkakin huonokuntoinen	A/B, alue
8.	RAKOLA 5:75 Vanha maalaistalo, ulkoasu osittain 1900-luvun vaihteesta, isoja muutoksia pihanpuolella	B, alue
9.	SYVÄOJA 3:21 Hyvin pidetty vanha talo, pihapiirissä ei oikeastaan muita rakennuksia	A
10.	OJALA 2:72 Pieni yksittäistalo metsikössä, hyväkuntoinen	B
11.	KOTIRANTA 2:21 Mansardikattoinen talo, joka alun perin puolet pienempi	C
12.	ANTILAN KOULU 2:64 Toiminnassa oleva koulu 1930-luv.	A, alue
13.	JUSSILA 2:36 Vanha tupa 1700-luvun lopulta, harvinaisia yksityiskohtia, huonokuntoinen, mutta kuitenkin A	A, alue
14.	YLIHARJU 1:3 Maalaamaton vanha rivi 1900-luvun taitteesta	B, alue
15.	PITKÄKOSKI 1:76 Hieno vanha rakennus, ulkoasu 1920-luvulta, kunto kohtalainen	A, alue

PAASTONKYLÄ

16.	VANHAPAASTO 2:88 Maalaistalo 1930-luvulta, ulkoasu ikkunamuutoksia lukuun ottamatta säilynyt, hieno pihapiiri	A/B, alue
17.	KODESJOENSUU 2:61 Kaksifooninkinen, isoja muutoksia kuistissa ja ikkunoissa, hieno pihapiiri	A/B, alue
18.	YLIPAASTO 1:67 Hieno vanha maalaistalo, ulkopuoli hyvin säilynyt	A, alue
19.	UUSIPAASTO 1:62 Vanha maalaistalo 1800-luvun loppupuolelta, hyvin säilynyt	A
20.	KODESNIEMI 7:21 Vanha maalaistalo 1900-luvun alusta	A/B,
21.	RANTAPAASTO 1:24 Vanha maalaistalo 1920-luvulta	B

PAPPILANKYLÄ

22.	LÄHDE 9:115 Tyhjillään oleva maalaistalo 1900-luvun alusta, kunto huonohko	C
23.	HONKALA 9:104 Pieni vanha talo, rakennettu 1930-luvulla, kunto huonohko	C
24.	LAUKKUTEHDAS, VANHA PAPPILA 15:1 Entinen pappila, nykyinen metsästysseurantalotalo 1800-1900-luvun taitteesta, hieno	A, alue
25.	MÄKINEN 7:38 Vanha maalaistalo 1800-luvulta, alkuperäinen	A, alue
26.	MÄKELÄ 8:56 Vanha maalaistalo 1800-luvulta	B, alue
27.	PIHLAJA 7:41 Vanha maalaistalo 900-luvun alkupuolelta, muutoksia	B, alue

28.	OJALUOMA, PAPPILAN KOULU 8:94 Pappilankylän koulu	A, alue	
29.	RAJAMÄKI 8:100 Maalaistalon pihapiiri 1800-luvun lopulta, kaksi tupaa, joista toinen alkuperäisempi,	A/B, alue	
<u>KATKO</u>			
30.	PATOKOSKI 1:114 Vanha maalaistalo 1800-luvulta, hieno, muutoksia ikkunoissa ja takasivulla, tien vieressä	A	
31.	HUHTALA 1:152 Vanha maalaistalo 1800-luvun lopulta, muutoksia kuistissa	B	
32.	UUSITALO 6:96 Hieno maalaistalon vanha tupa	A	
33.	KÄNSÄLÄ 6:38 Vanha maalaistalo 1800-luvun lopulta, tien vieressä	A, alue	
34.	MÄKIKAMPPI 6:116 Jugend-henkinen maalaistalon päärakennus, hieno	A, alue	
35.	KAMPPI 6:106 Maalaistalon vanha tupa 1800-luvulta, hieno sisätila, Ulkoasu 1930-luvulta		A, alue
36.	RAISKIO 6:85 Pieni tupa 1800-1900-luvun vaihteesta	B	
37.	KOSKI 6:228 Maalaistalo 1800-luvun lopulta, kokenut paljon muutoksia	C	
38.	KAMPPIKOSKI 8:6 Maalaistalon päärakennus, 1800-luvulta, tyhjiillään	A, alue	
39.	POIKKEUS 1:6 Pieni maalaistalo 1800-luvun lopulta, laajennettu	B	
40.	JÄTINMÄKI 3:9 Vanha maalaistalo 1800-luvun lopulta, ulkoasu nyt 1940-luvulta	B, alue	
41.	JÄTINNIEMI 3:29 Vanha maalaistalo 1800-luvulta, muutoksia ikkunoissa ja kuistissa	B, alue	
42.	AHJO 6:156 Komea Katkon koulu 1920-luvulta	A	
43.	LAHDENPERÄ 2:118 Hieno pihapiiri 1900-luvun alkupuolelta	A/B, alue	
44.	LAHTI 2:94 Hieno pihapiiri 1800-luvulta,	A, alue	
45.	KATKO 1:76 Maalaistalon pihapiiri, talo kokenut muutoksia	C, alue	
46.	KOTOMÄKI 1:95 Vanha talo 1800-luvun lopulta, kunto huonohko	A/B, alue	
47.	LAITILA 1:97 Pohjalaispiirteinen maalaistalo, ulkopuoli alkuperäinen toista kuistia lukuun ottamatta	A/B, alue	
48.	KOKKO 7:79 1800-luvulla rakennettu ja 1930-luvulla laajennettu talo, alkuperäinen	A/B	
49.	OSUUSKAUPPA 7:36 Tyhjiillään oleva osuuskauppa, joka toiminut viikoksi asuntona 1950-luvun alusta	B	

LAUHALAN KYLÄ

50.	KIVIOJA 3:33 Vanha maalaistalo 1800-luvun lopulta, muutoksia	B, alue
51.	RAJAOJA 3:67 (TUNTURI) Vanha maalaistalo 1800-luvulta, ulkopuoli rapistunut, mutta kunnostettavissa, sisätila hieno	A
52.	RINNE 3:62 Maalaistalo 1930-luvulta	A/B
53.	KANSAKOULU 2:69 Lauhalan koulu	A
54.	LAMMI 2:42 Pieni talo 1920-luvulta, hieno	A
55.	KOIVULEHTO 8:67 Vanha maalaistalo 1800-luvun lopulta	A/B
56.	PALVIITA 8:157 Vanha maalaistalo 1800-luvulta, hieno pihapiiri	A/B
57.	HARJULA, 8:137 Vanha talo 1800-19000-lukujen vaihteesta	A/B
58.	RAKENNUSKOSKI 9:72 Entinen koulurakennus, 1930-luvulta	B
59.	HIETALA 9:90 Pieni talo 1920-luvulta	B

HONKALUOMA

60.	YLINEN 5:79 Maalaistalo 1800-luvun lopulta	B
61.	HONKALUOMA 5:108 Vanha pohjalaistyyppinen maalaistalo, ehkä jopa 1700-luvulta	A/B
62.	YLIHONKALUOMA 5:55 Vanha maalaistalo 1800-luvulta, muutoksia	A/B
63.	SANTTI 5:86 Vanha maalaistalo 1800-luvulta, toiminut mm. kouluna, kunto huonohko, mutta korjattavissa	A/B
64.	KOHTALA 5:112 Hieno vanha pihapiiri 1800-luvulta, pohjalaistyyppinen päärakennus, hyväkuntoinen	A
65.	SASI 5:67 Vanha pihapiiri 1800-luvun lopulta, talossa muutoksia, jotka palautettavissa	A/B
66.	LEPPÄLUOMA 3:220 Helmi, hieno pihapiiri 1800-luvulta, hoidettu	A

5.3 Asuminen

5.3.1 Loma-asuntoalueet

RA Loma-asuntoalue

Uusien lomarakennuspaikkojen sijainti on osoitettu osayleiskaavakartalla avoimella kolmiosymbolilla. Lainvoimaiset loma-asuntojen rakennusluvut ja rakennetut loma-asunnot on otettu huomioon mitoituksessa käytettynä rakennusoikeutena ja osoitettu kaavassa täytetyllä kolmiosymbolilla.

Uusia lomarakennuspaikkoja on osoitettu maanomistajien tasavertaisen kohteluun perustuen kantatilaperiaatteen mukaisen mitoituslaskennan osoittama määrä. Kantatilojen rakennuspaikkojen jakautumisperuste tila- ja palstakohtaisesti ilmenee mitoituslaskennan tilarekisteristä. Uudet omarrantaiset lomarakennuspaikat on sijoitettu mahdollisuuksien mukaan olemassa olevien loma-asuntoryhmien yhteyteen pyrkien muodostamaan riittävästi rakentamiselta vapaita yhtenäisiä rantaosuuksia .

Rakennuspaikalle saa rakentaa yhden yksiasuntoisen lomarakennuksen, yhden enintään 25m² suuruisen erillisen saunarakennuksen ja varastorakennuksen. Rakennusten yhteenlaskettu kerrosala saa olla enintään 120 k-m² . Lomarakennuksen ja vierasmajan yhteenlaskettu kerrosala saa olla enintään 80 k-m² ja erillisen saunarakennuksen enintään 20 k-m².

Rakennuspaikan pinta-alan on oltava vähintään 2500 m².

RA-alueet on tarkoitettu loma-asumisen tarpeisiin. Joitakin RA-alueita voidaan tarvittaessa ja tapauskohtaisesti poikkeamisluvilla muodostaa ympärivuotisen asumisen alueiksi. Poikkeamislupien tulisi tällöin perustua alueiden soveltuvuuteen esim. yhdyskuntarakenteen, jätevesien käsittelymahdollisuuksien, teknisten verkostojen ja etäisyyksien kannalta.

Luku merkinnän alapuolella osoittaa rakennuspaikkojen lukumäärän. Alaindeksiluku osoittaa rakennuspaikkojen enimmäismäärän kyseisellä alueella (olemassa olevat ja uudet yhteensä).

KARVIANJOKILAAKSON OSAYLEISKAAVA

MERKITTÄVÄT LUONTO- JA KULTTUURIYMPÄRISTÖKOHTEET	2
Lehti 1.....	2
1 LUONTOKOHTEET	2
1.1 SUOJELUALUEET.....	2
1.2 MAA- JA METSÄTALOUSALUEET (MY)	2
1.3 ARVOKKAAT HARJUALUEET.....	2
1.4 VESISTÖT	2
2 KULTTUURIYMPÄRISTÖKOHTEET	2
2.1 KYLÄKUVALLISESTI ARVOKKAAT ALUEET	2
Seutukaava.....	2
Maisemaselvitys.....	2
2.2 RAKENNUSTEN JA NIIDEN YMPÄRISTÖJEN SUOJELU	3
Honkajoen Karvianjokilaakson rakennusinventointi 1999-2000 (8.12.2000).....	3
Suojelukohteet	3
2.3 MUINAISMUISTOKOHTEET.....	3
Lehti 2 – 3	4
3 LUONTOKOHTEET	4
3.1 Natura 2000.....	4
3.2 SEUTUKAAVAN SUOJELUALUEET.....	4
3.3 MAA- JA METSÄTALOUSALUEET (MY)	4
Seutukaava.....	4
Karvianjokilaakson luontoselvitys.....	4
Satakunnan luonnonsuojeluserveys 1995-1998.....	4
3.4 ARVOKKAAT HARJUALUEET.....	5
Seutukaavan mukaisia.....	5
3.5 VESISTÖT	5
4. KULTTUURIYMPÄRISTÖKOHTEET	5
4.1 KYLÄKUVALLISESTI ARVOKKAAT ALUEET	5
Seutukaava.....	5
Maisemaselvitys.....	5
4.2 RAKENNUSTEN JA NIIDEN YMPÄRISTÖJEN SUOJELU	5
Honkajoen Karvianjokilaakson rakennusinventointi 1999-2000 (8.12.2000).....	5
4.3 MUINAISMUISTOKOHTEET.....	6
Seutukaava.....	6

Honkajoen kunta

KARVIANJOKILAAKSON OSAYLEISKAAVA

MERKITTÄVÄT LUONTO- JA KULTTUURIYMPÄRISTÖKOHTEET

Lehti 1

1 LUONTOKOHTEET

1.1 SUOJELUALUEET

SL-420 Vatajankosken lehto

SL-422 Kavokoski

S-54 Pitkäkoski

Paikallinen:

S-421 Pitkäkosken lehtoalue

1.2 MAA- JA METSÄTALOUSALUEET (MY)

MY 5.17 Tarhasaaren kallioketo, katajaketo, perinnemaisemakohde

MY 5.18 Pakkasen vasikkahaka, perinnemaisemakohde

Ristakoski on yleiskaavassa VL-merkinnällä (seutukaavassa MY)

1.3 ARVOKKAAT HARJUALUEET

(aineksenotolta suojeltava alue)

ge Lahoniemi

ge Kuivakangas

1.4 VESISTÖT

Merkittävimmät uomat, jotka laskevat Karvianjokeen Honkajoen kunnan puolella (lehti 1) ovat Syväoja ja Kodesjoki

2 KULTTUURIYMPÄRISTÖKOHTEET

2.1 KYLÄKUVALLISESTI ARVOKKAAT ALUEET

Seutukaava

sk Pappilankylä

sk Vatajankylä (sisältää myös Rakolan, joka mainittu Seutukaavassa)

Maisemaselvitys

Kulttuuriympäristöltään merkittäväksi on maisemaselvityksessä osoitettu Antilan sillan ympäristö, joka on myös maisemallisesti merkittävä. Koko Vatajankylän ympäristö on maisemaltaan kaunista kunnan sisääntuloaluetta. Mäkikylän ympäristö on myös merkittävä kulttuuriympäristökokonaisuus. (Kohteet sisältyvät sk-alueisiin.)

2.2 RAKENNUSTEN JA NIIDEN YMPÄRISTÖJEN SUOJELU

Honkajoen Karvianjokilaakson rakennusinventointi 1999-2000 (8.12.2000)

Suojelukohteet

Suojelukohteista on tarkemmat selvitykset ym. inventointiluettelossa.

SR 2	VATAJANKOSKEN SÄHKÖN VOIMALAITOS
SR 4	RANTAVAINIO
SR 5	VALKAMA
sr 6	VÄHÄ-HAAPAKOSKI
sr 7	ERKKILÄ
sr 8	RAKOLA
SR 9	SYVÄOJA
SR 10	SALORANTA
SR 12	ANTILAN KOULU
SR 13	MIKKOLA (om. Jussila)
SR 14	HARJU
SR 15	PITKÄKOSKI
SR 18	YLIPAASTO
SR 19	UUSIPAASTO
sr 20	KODESNIEMI
sr 21	RANTAPAASTO
SR 24	VANHA PAPPILA
SR 25	MÄKINEN
sr 26	MÄKELÄ
sr 27	PIHLAJA
SR 28	OJALUOMA
sr 29	RAJAMÄKI
AM/s/3	KOSKIRANTA
AP/s/4	RANTAVAINIO
AM/s/5	VALKAMA
AM/s/6	VÄHÄ-HAAPAKOSKI
AT/s 7-8	ERKKILÄ - RAKOLA
PY/s/12	ANTILAN KOULU
AT/s13	MIKKOLA
AT/s/14	HARJU
AT/s/15	PITKÄKOSKI
AM/s/16	VANHAPAASTO
AM/s/17-18	KODESJOENSUU - YLIPAASTO
AM/s/24-25	VANHA PAPPILA - MÄKINEN
AT/s/26	MÄKELÄ

2.3 MUINAISMUISTOKOhteet

sm 1. Kuivakankaalla on kivistinen asuinpaikka, luokka II Karvianjoen itäpuolisella rantapellolla.

sm 8. Mattilan kivistinen asuinpaikka sijaitsee peltojen reunalla rinnemaalla.8.

sm 22.Jaakkola on historiallisen ajan siltaporras metsäisen kalliomaen luoteisnurkassa.22

Lehti 2 – 3

3 LUONTOKOhteet

3.1 Natura 2000

Valtioneuvosto on 20.8.1998 tehnyt päätöksen Suomen ehdotuksesta NATURA 2000 verkostoksi. Kaava-aluetta koskee Karvianjoen koskien suojelu Euroopan yhteisen luontodirektiivin mukaisena ehdotuksena. Suojelua koskevat luonnon-suojelu-, metsä- ja vesilait.

FI0200130 Karvianjoen kosket, 80 ha, luontodirektiivin mukainen kohde. Kohteesta on tarkemmat selvitykset kohdassa merkittävät luontokohteet.

3.2 SEUTUKAAVAN SUOJELUALUEET

Seutukaavan mukaiset muut kuin valtakunnallisiin ohjelmiin kuuluvat suojelualueet(S, SL)

Valtakunnallinen

SL FI0200130 Rakennuskoski

Maakunnallinen

SL FI0200130 Kiviharjun eteläpuolinen luoma (Leppäluoma)

3.3 MAA- JA METSÄTALOUSALUEET (MY)

Kohteissa on erityisiä ympäristöarvoja

Seutukaava

MY 93 Pitkäniemen vastainen ranta

MY 92 Kohtala

MY10.1 Patokoski

MY-113 Kiviharju-Tarrunkorpi

FI0200130 Juurakkoluoma

Karvianjokilaakson luontoselvitys

MY 13.2 Kiviojan laitumet, perinnemaisemakohde

Satakunnan luonnonsuojeluseelvitys 1995-1998

MY 107 Vahokoski

FI0200130 Karvianjoki ja sen kosket (7 osamerkintää) Kynäsjärven yläpuolisilta osiltaan lukuun ottamatta Vatajan ja Jyllin voimalaitoksen vaikutusalueita. Joessa on luonnontilaisia koskia, komeita rantapuustoja, rantaleh-toja tai kolvemuodostumia, jotka tulisi kaikki säilyttää luonnontilaisina. Erityisesti on mainittu jokeen pistävä niemeke Yliojan luona, koskialue tanssilavan luona, koskialue hautausmaan luona, jokivarsi Yli-kosken ja Patokosken välillä, jokivarsi Pitkäniemen luona ja Rakennuskoski. Joissakin koskista todetaan olevan luonnonvarainen raakku- ja purotaimenkanta.

FI0200130 Juurakkoluoma on luonnonmaisemassa virtaava paikoin kaivettu ja oiottu puro. Suojeluarvo paikallinen.

FI0200130 Kiviharjun eteläpuolinen luoma (Leppäluoma). Puro on uurtanut kolveen hiekkakankaaseen. Lähde-vaikutteista kasvillisuutta. Uoma on luonnontilainen tai sellaiseksi palautunut. Suojeluarvo maakunnallinen.

MY 11.3 Kiviharju-Tarrunkorpi - geologinen maaperämuodostuma Kiviharjun alueella Stenbergin kosken länsi-puolella. Kohde on harvinainen ja edustava. Suojeluarvo maakunnallinen.

MY 107 Vahokoski on luonnonmaisemaltaan upea koski, johon liittyvät yläpään komeat metsänreunat ja alapään savannot ja jyrkät eroosiotörmät. Koski on lähes kilometrin pituisena on todella ainutlaatuinen nähtävyys Satakunnan oloissa. Liito-oravan elinaluetta. Suojeluarvo maakunnallinen.

3.4 ARVOKKAAT HARJUALUEET

(aineksenotolta suojeltava alue)

Seutukaavan mukaisia

ge Patokoski
ge Palokangas-Kotkankangas
ge Heiskanmäki

3.5 VESISTÖT

Merkittävimmät uomat, jotka laskevat Karvianjokeen Honkajoen kunnan puolella(lehti 2-3) ovat Paholuoma, Juurakko-
luoma ja Leppäluoma, joista vain Paholuomaa voi sanoa vesistöksi.

4. KULTTUURIYMPÄRISTÖKOHTEET

4.1 KYLÄKUVALLISESTI ARVOKKAAT ALUEET

Valtakunnalliset kulttuuri- ja rakennushistorialliset alueet ja kohteet

Karvianjoen kulttuurimaisema on arvostettu valtakunnallisesti merkittäväksi kulttuurihistorialliseksi kohteeksi Kulttuurimaisema-alueeksi on rajattu Karvianjokivarsi alkaen Jyllinkosken eteläpuolelta ja jatkuen Pappilankylään. (*Rakennettu kulttuuriympäristö. 1993*).

Seutukaava

Seutukaavan mukaisia maakunnallisesti merkittäviä kulttuuriympäristöjä:
sk Karvianjoki Rakennuskoskelta Patokoskelle
sk Rakennuskoski-Jyllinkoski

Maisemaselvitys

Kulttuuriympäristöltään merkittäviksi kokonaisuuksiksi on maisemaselvityksessä esitetty.
AM/s33-35 Kamppikosken, Kosken, Kampin ja Mäkikampin muodostama kokonaisuus
AT/s43-46 Lahden ja Lahdenperän ympäristö
AM/s47 Laitilan tilan ympäristö
Natura -kohde Paholuoman pohjoisosa on maisemallisesti kaunis ja esihistoriallisia arvoja omaava kohde.
Sk Jyllinkosken ympäristö on maisemallisesti ja toiminnallisesti mielenkiintoinen.

4.2 RAKENNUSTEN JA NIIDEN YMPÄRISTÖJEN SUOJELU

Honkajoen Karvianjokilaakson rakennusinventointi 1999-2000 (8.12.2000)

Suojelukohteista on tarkemmat selvitykset erillisessä inventointiluettelossa.

SR 30	PATOKOSKI
sr 31	HUHTALA
SR 32	UUSITALO
SR 33	KÄNSÄLÄ
SR 34	MÄKIKAMPPI
SR 35	KAMPPI
sr 36	RAISKIO
SR 38	KOSKI

SR42	AHJO
SR 44	LAHTI
sr 48	KOKKO
sr 49	VANHA OSUUSK
SR51	RAJAOJA
sr 52	RINNE
SR 53	KANSAKOULU
sr 54	LAMMI
sr 55	KOIVULEHTO
sr 56	PALOVIITA
sr 57	HARJULA
sr58	RAKENNUSKOSKI
sr 59	HIETALA
sr 60	YLINEN
sr 61	HONKALUOMA
sr 62	YLIHONKALUOMA
sr 63	ANTTI
SR 64	KOHTALA
sr 65	SASI
SR 66	LEPPÄLUOMA
AM/s 33-35	KÄNSÄLÄ-MÄKIKAMPPI-KAMPPI
AM/s/38	KAMPPIKOSKI
AM/s 40-41	JÄTINMÄKI-JÄTINNIEMI
AT/s 43-46	LAHDENPERÄ-LAHTI-KATKO-KOTOMÄKI
AM/s 47	LAITILA
AM/s/50	KIVIOJA

4.3 MUINAISMUISTOKOhteet

Seutukaava

- Sm 2. Hietela-Hietarannan kivikautinen asuinpaikka, luokka II, on jokeen loivasti viettävällä pellolla ja pihamaalla.
- Sm 3. Myllyluoman luokan I-II kivikautinen asuinpaikka on osittain pellolla, osittain metsäisellä harjulla.
- Sm 4. Kivimäki II on hakamaalla sijaitseva kiviröykkiö.
- Sm 5. Katkossa harjun länsirinteellä ja sen alisella pellolla on kivikautinen asuinpaikka, Luokka II.
- Sm 6. Lahdenperän kivikautinen asuinpaikka (luokka II) sijaitsee harjanteella ja pihamaalla.
- Sm 7. Patokosken kivikautinen asuinpaikka (luokka II) on Karvianjoen itärannan pellolla.
- Sm 15. Rinne, luokka II, sijaitsee pellolla.
- Sm 16 Kiviojan kivikautinen asuinpaikka on Paholuomasta itään. Luokka II.
- Sm 17 Jyllinkokosken kivikautinen asuinpaikka (luokka II) on kosken kaakkoisrannassa pellon pientareella.
- Sm 18 Jyllin kivikautinen asuinpaikka (luokka II) sijaitsee Jyllinkosken etelärannalla.
- Sm 19. Koskelan kivikautinen asuinpaikka (luokka II) on Karvianjoen itärannalla metsikössä ja sen alapuolisella pellolla.
- Sm 20. Santti on Karvianjoen länsipuolella loivassa rinteessä ja osittain sen yläpuolella olevat kivikautinen asuinpaikka, luokka II.
- Sm 23. Keltala on 2 kiviröykkiötä kallion päällä käsittävä kohde, luokka II.

HONKAJOEN KARVIANJOKILAAKSON RAKENNUSINVENTOINTI 1999-2000

INVENTOINTIKERTOMUS

Honkajoen Karvianjokilaakson rakennusinventointi tehtiin pääasiassa vuoden 2000 kevään ja kesän aikana. Inventointi kuului alueen osayleiskaavan perusselvityksiin.

Inventointia varten inventoija tutustui alueelta kirjoitettuun historiaan, joka sisälsi sekä tieteellistä tutkimusta että paikallista historiaa. Kirjallisuusluettelo on kertomuksen lopussa.

Inventointia varten pyrittiin haastattelemaan kiinteistöjen omistajat, joista monien sukujuuret olivat Honkajoella jo useamman sukupolven ajalta, joten haastatteluissa valotettiin usein muidenkin kiinteistöjen tapahtumia. Inventointi sisälsi myös karkean, ainakin päärakennuksen mittauksen sekä valokuvauksen. Näin saadun materiaalin perusteella laadittiin inventointikortit.

Kiinteistöjen arvottaminen eri luokkiin perustuu Museoviraston julkaisussa "Rakennettu kulttuuriympäristö" oleviin arvottamisperusteisiin. Arvottamisperusteissa painotettiin paikallisuutta.

Honkajoen rakennetun ympäristön syntyminen

Jorma Vappula on tutkinut Honkajoen asutusta ja oloja Ruotsin vallan aikana. Seuraava perustuu pääasiassa hänen tutkimuksensa tietoihin. Tekstissä on tummennettu ne paikannimet, jotka alueen inventoinnissa tulivat tilojen nimissä esiin.

Honkajoen alue on vanhoja keskiaikaisia erämaita. Eränkävynnin vähentymisen ja yhteiskunnallisen järjestäytymiskehityksen myötä 1500-luvulla Kustaa Vaasan aikana vakiintui käsitys vanhojen erämaiden kuulumisesta kruunulle. Syntyi käsite kruunun yhteismaa, mutta vanhat vanhojen kylien erämaanautinta-alueet kuitenkin sallittiin. Honkajoen alue oli 1600-luvulla osittain kruunun yhteismaata, osittain ikaalilaisten nautintamaita. Honkajoen pysyvän asutus sai alkunsa, kun Ikaalisten kirkkoherra yritti saada pappilalle torppaa Honkajoelle 1600-luvulla. Ensimmäinen yritys Hienmaan torpan perustamiseksi nykyisen **Kodesjoensuun** kohdalle epäonnistui, mutta 1673 lähtien löytyy tietoja Jokihonko-nimisestä torpasta, joka oli perustettu nykyisen Honkajoen keskustan alueelle. Seuraava torppa oli **Rakennuskoski**, josta löytyy lähteitä 1680-luvulta. 1680-luvulta on tietoja uudistiloista **Katko** ja Paholuoma ja 1690-luvulta **Kamppikoskesta** ja **Honkaluomasta** sekä riitaisesta **Pihlajaniemestä**, **Kodesjoensuusta**, **Pitkäkoskesta** sekä Salosesta ja vielä 1690-luvun lopulta Marjaniemestä, **Haapakoskesta** ja Iso-Haapakoskesta.

1600-luvun tilat jakaantuivat niin, että Haapakoski ja Iso-Haapakoski sijaitsivat Vatajan kylän alueella, Pitkäkoski Antilan kylässä Kodesjoensuu Paastonkylässä, Marjaniemi ja Pihlajaniemi Pappilankylässä. Keskustassa ovat Salonen ja Jokihonko. Kamppikoski ja Katko ovat Katkonkylässä, Honkaluoma Honkaluomassa, Paholuoma on Jyllissä ja Rakennuskoski Lauhalassa. Vappulan karttoja ja tutkimusta tulkitsemalla voidaan vielä todeta, että Honkajoen pohjoispuoli asutettiin 1600-luvulla Pohjanmaalta ja eteläpuoli Ikaalisista.

Tutkitulla alueella 1700-luvulta periytyvillä paikoilla näyttävät olevan Vatajankylässä Vähä-Haapakoski, joka alun perin oli Haapakoski, Pitkäkoski Antilankylässä, Paastonkylässä Kodesjoensuu, Honkaluoma Honkaluoman kylässä, Kamppikoski Katkonkylässä ja Rakennuskoski Lauhalassa.

Honkajoen asutus oli harvaa ja tiivistä kyläyhteisöä ei syntynyt ennen 1800-lukua. Alueen pellot sijaitsivat yleensä talojen ympärillä eikä alue kuulunut länsisuomalaiseen sarkajakoalueeseen. Tämä on ymmärrettävää, koska tilat sijaitsivat harvakseltaan ja pellot raivattiin kaskeamalla ja kytöä polttamalla asuinrakennuksen lähistöltä, syntyivät luonnostaan suuria ja selviä peltoaloja. Isojaon aikana ei näin ollen ollut hajotettu muodostuneita kyläyhteisöjä.

Inventointia suoritettaessa kävi ilmi, että talo oli usein siirretty joen rannasta ylempiin. Siitä oli perimätietoa tai pelloilta oli löytynyt vanhojen rakennuksien perustusrakenteita. Talo on ehkä rakennettu vesitien varteen ja siirretty myöhemmin mm. tulvien varalta tai parempien tieyhteyksien toivossa korkeammalle jokitorvelle. Ainoa yleinen maantie Honkajoen tienoilla ennen 1850-lukua oli Hämeen- ja Pohjankankaan kautta Pohjanmaalle kulkeva tie. Satakunnan Seutukaavaliiton selvityksen "Asutuksen kehitys Satakunnassa" mukaan vuonna 1850 kulki yleinen tie lisäksi Kankaanpäästä Paastonkylän kautta Isojoen Kodesjärvelle. Noin 1900 on rakennettu tielinja Karvianjoen itäpuolelle Kankaanpäästä Katkonkylän kautta Pohjanmaalle ja 1950-luvulla tie on kulkenut Pohjanmaalle myös joen länsipuolella.

Tilojen muodostuminen on ollut tyypillistä länsi-suomalaista muotoutumista. Alueelle on syntynyt uudistiloja joko naapuripitäjien talojen "valtauksina" tai kruunun toimesta. Uusia tiloja syntyi myös vanhojen tilojen halkomisilla, joka keskittyy Honkajoella 1700-luvun loppupuoliskolle. Kruunu suosi myös uudistilojen perustamista 1700-luvun loppupuolella, näin syntyneet tilat olivat usein ensin torppia. Tällöin syntyneitä tiloja ovat mm. Tunturi, Jätinmäki ja Syväoja.

Rakennuksista

Alueella on paljon vanhoja tiloja, joiden juuret ulottuvat ainakin 1800-luvulle ja niissä usein vanha tilan päärakennus. Tehtävä oli rajattu 50 rakennukseen ja näin ollen se painottuu liiaksi "näyttävään" rakennuskantaan. Alue käsittää monta kylää ja jo koulujakin oli 5 kappaletta ja sen lisäksi monta rakennusta, jotka olivat toimineet koulutaloina ennen varsinaisen koulun valmistumista. Kouluista

kannattaa mainita etenkin Katkon koulu 20-luvun klassismin edustajana. Maalaispitäjään rakennettu komea kivikoulu lienee saanut huomiota rakentamisensa aikoina. Merkittävä kokonaisuus on myös Vatajankosken Sähkön voimalaitosalue kokonaisuudessaan mukaan lukien myös uuden voimalaitoksen ja entisen voimalaitoksen hoitajan asunnon.

Pihapiirit noudattelevat usein suojattuja umpipihatyyppisiä ratkaisuja, haastatteluissa kävi ilmi, että vanhat pihat ovat olleet suojatumpia, mutta turhiksi käyneiden ja huonokuntoisiksi menneiden talousrakennuksien purkaminen on tehnyt niistä avoimempia. Pihapiirin muodostus on ollut samanlainen riippumatta päärakennuksen koosta. Varsinaisia puutarhoja hedelmäpuineen, marjapensaineen ja jalopuineen löytyy vain noin kymmenestä talosta kuten Leppäluoman omenatarha ja Lähteen ränsistymään päässyt puutarha.

Tutkitut päärakennukset olivat hirsirakennuksia. Seinien ulkopuolisista pintamateriaaleista yleisin on rimalaudoitus punaiseksi maalattuna valkoisin nurkka- ja ikkunalistoin. Pitkänurkat on yleensä säilytetty ja laudoitettu. Tyyllisiä piirteitä on nähtävissä listoituksissa, ikkunatyypeissä sekä kattokaltevuuksissa. Honkajoen keskustan pohjoispuolella rakennuksien räystäsdetaljeissa löytyy pohjanmaalaista vaikutusta, näin mm. Pappilankylän Mäkisessä, Honkaluoman kylässä Kohtalassa sekä katkonkylässä Jätiniemessä. Pohjanmaan vaikutusta on myös Paastonkylässä Kodesjoensuun "kaksifooninkisuus" sekä mm. Lauhalan Rajaojan (Tunturin) korkeus tasakerrasta ylöspäin. Perustuksista yleisin on porakiviperustus, joka joissakin on päällystetty rappauksella tai betonoinnilla. 1900-luvulla yleistyy myös betoniperustus. Satulakattoisen talon katemateriaalina on usein sementtitiilikatto tai huopakatto. Sääntönä näyttää olleen että, vanha sementtitiilikatto uusitaan joko profiilipelliksi tai tiilikuvioiduksi muovipinnoitetuksi peltikatoksi.

Talousrakennukset ovat hirsisiä aitta-, luhti- ja riihirakennuksia tai rankorakenteisina toteutettuja suuli- ym. varastorakennuksia. Navettarakennukset olivat hirsistä tai 1900-luvun vaihteeseen tultaessa porakivistä ja 1900-luvulla usein tiilestä muuraamalla tehtyjä.

Satakuntalaiseen rakennusperinteeseen kuuluvia kauniita kuisteja löytyy myös tutkitulta alueelta. Näistä mainittavimpia ovat Syväoan, Ylipaaston, Leppäluoman, Kohtalan, Käsälän ja Uudentalon kuistit sekä melko huonokuntoiseksi mennyt Rajaojan (Tunturin) erikoinen kaksikerroksinen kuisti. Kuistit ovat yleensä satulakattoisia tai pulpettikattoisia, mutta myös aumakattoisia versioita löytyy. Usein kattomuodon valinnalle löytyy perustelu kuistin ja rakennuksen suhteista. Samaa perustelua ei löydy enää 1970-luvun jälkeen toteutetuissa kuisteissa.

Tutkittujen 1800-luvulla tehtyjen asuinrakennuksien pohjakaavana on yleensä parituvan tai yksittäistuvan muunnos. Monen rakennuksen alku on saatu perintönä kotitalosta, joko tupa kamareineen tai ilman tai erillinen syytinkirivi. Saatua perintöä on jatkettu tarpeen mukaan kamareilla ja tuvalla. Rakennukset ovat yleensä kapearunkoisia ja hahmoltaan pitkiä. Alueen eteläpuolella on

kuistiin lisätty usein huone ja julkisivuun lisäyksestä on muodostunut poikkipäätyaihe. Kuistimuutokset lienee tehty korjauksien yhteydessä. 1900-luvulle tultaessa pohjakaavat muuttuvat ja noudattavat aikansa tilakäsityksiä. Muodostuu L-pohjakaava joko uudisrakennukseen kuten Mäkikamppi tai laajennettaessa vanhaa kuten Kokko.

Kuten muuallakin osa rakennuksista on kokenut suuria muutoksia 1970-luvulta lähtien, tilajärjestyksiä ja materiaaleja on muutettu, talotekniikoita kuten lämmitystä, viemärointeja ja vesijohtoja on uudistettu samoin talousrakennuksia on purettu sekä rakennettu uusia. Tämä muutos kuuluu rakennetun ympäristön luonteeseen, joissakin kohteissa muutokset on suoritettu vanhaan ympäristöön soveltuvammin kuin toisissa. Kokonaisuutena alueen vanhaa rakennuskantaa kannattaa käsitellä tulevaisuudessa tietoisesti arvostaen riippumatta siitä onko rakennus merkitty kaavassa suojeltavaksi tai sijaitseeko se suojeltavalla alueella.

Seuraavassa luokitusperusteet sekä kohdekohtainen luokitusluettelo.

A SÄILYTETÄÄN

PÄÄRAKENNUS ON SÄILYNUT HYVIN ALKUPERÄISESSÄ ASUSSAAN TAI ALKUPERÄISESSÄ ASUSSAAN HUONOKUNTOINENKIN, KORJATTAVISSA OLEVA, JOKA SISÄLTÄÄ MYÖS ESIM. HYVIN SÄILYNEEN SISÄTILAN, HARVINAISIA YKSITYISKOHTIA TAI MERKITTÄVÄÄ ALUEEN HISTORIAAN LIITTYVÄÄ. LUOKITUS TARKOITTAÄ SR -MERKINTÄÄ KAAVOITUKSESSA.

A/B PYRITÄÄN SÄILYTTÄMÄÄN RAKENNUKSENA

PÄÄRAKENNUKSESSA ON TEHTY JOITAKIN KULTTUURIHISTORIALLISTA ARVOA VÄHENTÄVIÄ MUUTOKSIA, EI KUITENKAAN OLEELLISIA, SUOSITETAAN KUITENKIN JATKOSSA KÄSITTELEMÄÄN ARVOA SÄILYTTÄEN. MERKINTÄ TARKOITTAÄ SUOSITUSTA SR -RAKENNUKSEKSI.

RAKENNUSLUOKITUS/ALUE, PYRITÄÄN SÄILYTTÄMÄÄN YMPÄRISTÖNÄ

PÄÄRAKENNUKSISSA TEHTY KULTTUURIHISTORIALLISTA ARVOA VÄHENTÄVIÄ MUUTOKSIA, RAKENNUKSET ALUEINEEN MUODOSTAVAT KUITENKIN ARVOKKAAN ALUEEN, JOTA JATKOSSA TULEE SÄILYTTÄÄ. MERKINTÄ TARKOITTAÄ ALUESUOJELUA MERKINNÄLLÄ /S.

B TOIVOTAAN SÄILYVÄN

KOHITESSA ON TEHTY PALJON MUUTOKSIA, JOTKA OVAT MUUTTANEET ALKUPERÄISESTÄ, KOHDE KUITENKIN HYVÄKUNTOINEN TAI MERKITTÄVÄSSÄ PAIKASSA, JATKOSSA TERVEHDYTTÄVÄÄ TAI JOPA PALAUTTAVAA KORJAUSTA, TAI RAKENNUS ON HUONOKUNTOINEN EIKÄ SISÄLLÄ ERITYISEN MERKITTÄVÄÄ. MERKINNÄLLÄ TOIVOTAAN KUITENKIN OLEVAN MYÖNTEISTÄ VAIKUTUSTA YLEISESTI YHTEISKUNNAN ASENTEISIIN SUHTAUTUMISESSA VANHAAN RAKENNETTUUN YMPÄRISTÖÖN.

C VOIDAAN LUOPUA

KOHITESSA TEHTY SUURIA MUUTOKSIA TAI KOHDE MUUTEN HUONOKUNTOINEN, EI ERITYISIÄ ARVOJA

Kohdekohtainen luokitus:**VATAJANKYLÄ**

1.	LEIVO, 7:39
Vanha maalaistalo, 20-luvulta, mansardikattoinen,
Harvinainen tällä alueella, mutta todella huonokuntoinen	C,
2.	VATAJANKOSKEN SÄHKÖN VOIMALAITOS
Vanha voimalaitosrakennus	A, alue
3.	KOSKIRANTA, 7:119
Entinen voimalaitoksen hoitajan asunto	A/B, alue
4.	RANTAVAINIO, 5:79
Entinen Vatajankylän koulu, nyk. asuntona ja kenkä-
tehtaana	A, alue
5.	VALKAMA, 6:25
Yksittäistalo 1800-luvulta, muutoksia ulkopuolessa,
Kunto kohtalainen,	A/B, alue
6.	VÄHÄ-HAAPAKOSKI 6:20
Yksittäistalo, ulkoasu vuosisadan vaihteesta, kunto
kohtalainen	A/B, alue
7.	ERKKILÄ 5:4
Vanha maalaistalo, hieno pihapiiri vaikkakin huono-
kuntoinen	A/B, alue
8.	RAKOLA 5:75
Vanha maalaistalo, ulkoasu osittain 1900-luvun vaih-
teesta, isoja muutoksia pihanpuolella	B, alue
9.	SYVÄOJA 3:21
Hyvin pidetty vanha talo, pihapiirissä ei oikeastaan
mitä rakennuksia	A
10.	OJALA 2:72
Pieni yksittäistalo metsikössä, hyväkuntoinen	B
11.	KOTIRANTA 2:21
Mansardikattoinen talo, joka alun perin puolet pienempi	C
12.	ANTILAN KOULU 2:64
Toiminnassa oleva koulu 1930-luv.	A, alue
13.	JUSSILA 2:36
Vanha tupa 1700-luvun lopulta, harvinaisia yksityis-
kohtia, huonokuntoinen, mutta kuitenkin A	A, alue
14.	YLIHARJU 1:3
Maalaamaton vanha rivi 1900-luvun taitteesta	B, alue
15.	PITKÄKOSKI 1:76
Hieno vanha rakennus, ulkoasu 1920-luvulta, kunto
kohtalainen	A, alue

PAASTONKYLÄ

16.	VANHAPAASTO 2:88
Maalaistalo 1930-luvulta, ulkoasu ikkunamuutoksia
lukuun ottamatta säilynyt, hieno pihapiiri	A/B, alue
17.	KODESJOENSUU 2:61
Kaksifooninkinen, isoja muutoksia kuistissa ja ikkunoissa,
hieno pihapiiri	A/B, alue
18.	YLIPAASTO 1:67
Hieno vanha maalaistalo, ulkopuoli hyvin säilynyt	A, alue

19.	UUSIPAASTO 1:62 Vanha maalaistalo 1800-luvun loppupuolelta, hyvin säilynyt	A
20.	KODESNIEMI 7:21 Vanha maalaistalo 1900-luvun alusta	A/B,
21.	RANTAPAASTO 1:24 Vanha maalaistalo 1920-luvulta	B
<u>PAPPILANKYLÄ</u>		
22.	LÄHDE 9:115 Tyhjillään oleva maalaistalo 1900-luvun alusta, kunto huonohko	C
23.	HONKALA 9:104 Pieni vanha talo , rakennettu 1930-luvulla, kunto huonohko	C
24.	LAUKKUTEHDAS, VANHA PAPPILA 15:1 Entinen pappila, nykyinen metsästysseurantalo 1800-1900-luvun taitteesta, hieno	A, alue
25.	MÄKINEN 7:38 Vanha maalaistalo 1800-luvulta, alkuperäinen	A, alue
26.	MÄKELÄ 8:56 Vanha maalaistalo 1800-luvulta	B, alue
27.	PIHLAJA 7:41 Vanha maalaistalo 900-luvun alkupuolelta, muutoksia	B, alue
28.	OJALUOMA, PAPPILAN KOULU 8:94 Pappilankylän koulu	A, alue
29.	RAJAMÄKI 8:100 Maalaistalon pihapiiri 1800-luvun lopulta, kaksi tupaa, joista toinen alkuperäisempi,	A/B, alue
<u>KATKO</u>		
30.	PATOKOSKI 1:114 Vanha maalaistalo 1800-luvulta, hieno, muutoksia Ikkunoissa ja takasivulla, tien vieressä	A
31.	HUHTALA 1:152 Vanha maalaistalo 1800-luvun lopulta, muutoksia kuistissa	B
32.	UUSITALO 6:96 Hieno maalaistalon vanha tupa	A
33.	KÄNSÄLÄ 6:38 Vanha maalaistalo 1800-luvun lopulta, tien vieressä	A, alue
34.	MÄKIKAMPPI 6:116 Jugend-henkinen maalaistalon päärakennus, hieno	A, alue
35.	KAMPPI 6:106 Maalaistalon vanha tupa 1800-luvulta, hieno sisätila, Ulkoasu 1930-luvulta	A, alue
36.	RAISKIO 6:85 Pieni tupa 1800-1900-luvun vaihteesta	B
37.	KOSKI 6:228 Maalaistalo 1800-luvun lopulta, kokenut paljon muutoksia	C
38.	KAMPPIKOSKI 8:6 Maalaistalon päärakennus, 1800-luvulta, tyhjillään	A, alue
39.	POIKKEUS 1:6 Pieni maalaistalo 1800-luvun lopulta, laajennettu	B

40. **JÄTINMÄKI 3:9** B, alue
Vanha maalaistalo 1800-luvun lopulta, ulkoasu nyt
1940-luvulta
41. **JÄTINNIEMI 3:29** B, alue
Vanha maalaistalo 1800-luvulta, muutoksia ikkunoissa
ja kuistissa
42. **AHJO 6:156** A
Komea Katkon koulu 1920-luvulta
43. **LAHDENPERÄ 2:118** A/B, alue
Hieno pihapiiri 1900-luvun alkupuolelta
44. **LAHTI 2:94** A, alue
Hieno pihapiiri 1800-luvulta,
45. **KATKO 1:76** C, alue
Maalaistalon pihapiiri, talo kokenut muutoksia
46. **KOTOMÄKI 1:95** A/B, alue
Vanha talo 1800-luvun lopulta, kunto huonohko
47. **LAITILA 1:97** A/B, alue
Pohjalaispiirteinen maalaistalo, ulkopuoli alku-
peräinen toista kuistia lukuun ottamatta
48. **KOKKO 7:79** A/B
1800-luvulla rakennettu ja 1930-luvulla laajennettu
talo, alkuperäinen
49. **OSUUSKAUPPA 7:36** B
Tyhjillään oleva osuuskauppa, joka toiminut vii-
meksi asuntona 1950-luvun alusta

LAUHALAN KYLÄ

50. **KIVIOJA 3.33** B, alue
Vanha maalaistalo 1800-luvun lopulta, muutoksia
51. **RAJAOJA 3:67 (TUNTURI)** A
Vanha maalaistalo 1800-luvulta, ulkopuoli rapistunut,
mutta kunnostettavissa, sisätila hieno
52. **RINNE 3:62** A/B
Maalaistalo 1930-luvulta
53. **KANSAKOULU 2:69** A
Lauhalan koulu
54. **LAMMI 2:42** A
Pieni talo 1920-luvulta, hieno
55. **KOIVULEHTO 8:67** A/B
Vanha maalaistalo 1800-luvun lopulta
56. **PALOVIITA 8:157** A/B
Vanha maalaistalo 1800-luvulta, hieno pihapiiri
57. **HARJULA, 8:137** A/B
Vanha talo 1800-19000-lukujen vaihteesta
58. **RAKENNUSKOSKI 9:72** B
Entinen koulurakennus, 1930-luvulta
59. **HIETALA 9:90** B
Pieni talo 1920-luvulta

HONKALUOMA

60. **YLINEN 5:79** B
Maalaistalo 1800-luvun lopulta

61.	HONKALUOMA 5:108
Vanha pohjalaistyyppinen maalaistalo, ehkä jopa
1700-luvulta	A/B
62.	YLIHONKALUOMA 5:55
Vanha maalaistalo 1800-luvulta, muutoksia	A/B
63.	SANTTI 5:86
Vanha maalaistalo 1800-luvulta, toiminut mm. kouluna,
kunto huonohko, mutta korjattavissa	A/B
64.	KOHTALA 5:112
Hieno vanha pihapiiri 1800-luvulta, pohjalaistyyppi-
nen päärakennus, hyväkuntoinen	A
65.	SASI 5:67
Vanha pihapiiri 1800-luvun lopulta, talossa muutoksia,
jotka palautettavissa	A/B
66.	LEPPÄLUOMA 3:220
Helmi, hieno pihapiiri 1800-luvulta, hoidettu	A

Laviassa 8.12.2000

Eija Hesso
Rakennusarkkitehti

Lähteet:

Ahtola, Jussi, Koivula, Jukka, Nurmi-Nielsen, Anna ja Putkonen, Lauri, Satakunnan rakennusperinne. Pori 1990.

Jonasson, Felix, Kivialho, Akseli ja Kivialho, K. (toim.), Suomen maatilat, III. Porvoo 1932.

Kalliomaa, Heikki, Kuljin polkuni. (toim. Anneli Naski) Turku 1992.

Kiviniemi, Heikki, Honkajoen seurakunnan vaiheita. Kankaanpää 1982.

Lilja, Raimo, Vatajankosken Sähkö 1926-86. Kankaanpää 1986.

Museovirasto, Ympäristöministeriö, Rakennettu kulttuuriympäristö, valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset ympäristöt. Helsinki 1993.

Nummi, Reino, Honkajoen koululaitos 1883-1983. Vammala 1983.

Satakunnan seutukaavaliitto, Asutuksen kehitys Satakunnassa. Pori 1983.

Suuri Maatilakirja, II. Kuopio 1964.

Torpo, Tapani (toim.), Toisen polven Torpolaiset. Kankaanpää 1999.

Vappula, Jorma, Honkajoen asutus ja olot Ruotsin vallan aikana. Kankaanpää 1982.